UKRAINIAN NEWS
The only Ukrainian Weekly West of Winnipeg
10967 - 97th Street
Edmonton 17, Alta, Canada
Phone: 422 - 5708
RETURN REQUESTED
Річна передплата в Канаді — $5.00
Окреме число: 15 центів

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ
UKRAINIAN NEWS

22 ЛИПНЯ 1971
Число № 29
тижневик „УВісті" виходить щочетверга в Едмонтоні
РІК XLIII VOL. XLIII
JULY 22, 1971

ПРЕЗИДЕНТ ЗДА Р. НІКСОН ЇДЕ ДО КИТАЮ

резидент ЗДА Р. Ніксон ромові, що її передава- через всі американські ієві та телевізійні стан- заявив, що він вибира- ся в подорож до кому- ичного Китаю, яка, на ку Ніксона, буде „по- ожжю для миру". По- ож відбудеться протягом найближчих 9 місяців.

Справу подорожі президента обговорив з китайським прем'єром Джов-Ейлаєм головний політичний дорадник президента д-р Г. Кісінґер, який, у великій таємниці, з пашпортом на чуже ім'я, полетів до Китаю і протягом дводенного перебрання обговорив усі справи, про які мав би говорити президент Ніксон з китайським урядом. Справ тих досі не виявлено, але загально вважають, що головною справою буде замирення у В'єтнамі та закінчення війни, а з китайського боку — поладнання справи острова Тайвань (Формози), де сьогодні є китайський націоналістичний уряд Чан Кай ші. Того острова комуністичні китайці постійно домагаються. Певно, що буде порушена теж справа прийняття Китаю до ОН та інші, що ними зацікавлені обидві держави.

Заповіджена подорож президента Ніксона викликала живий відгук у цілому світі. Політики й дипломати всіх держав пояснюють причини та ціль поїздки президента на свій лад. Найменше коментарів появилося досі в советській пресі, хоч СССР, мабуть, найбільше занепокоєний подорожжю президента, бо унормування відносин між ЗДА та Китаєм дало б Китаєві вільну руку у дальшому спорі за кордон між СССР та Китаєм.

Радіопередачі до СССР

Европі діють дві радіо- нції, що їх досі фінансу- а американська розвід- агенція Сі-Ай-Ей. Радіо- нція „Свобода" передає іопередачі до СССР мо- и народів, що живуть у СР, ними, теж українсь- о. Радіостанція „Вільна опа" подає передачі до елітних країн мовами шканців тих країн. мериканський президент Р. Ніксон подав сена- і законопроект, щоб ті діостанції фінансував а- рииканський уряд безпо- едньо. Для ведення ав радіостанцій була б орена окрема 11-членна опорація під назвою мериканська рада для иватної міжнародньої мунікації".

ПОДОРОЖІ МІНІСТРІВ

Найбільше Канаді, кош- ють, себто платникам по- ків, подорожі міністра кордонних справ М. Шар В минулому році за по- ожі Шарпа заплачено 994 дол. За ним, щодо ктів подорожі йдуть, мі- тер праці Б. Майкейсі, я- го подорожні видатки ли 21,490 дол., міністер нанців Е. Бенсон — 113 дол.

Прем'єр П. Трюдо видав кошти подорожей лише 13 дол. Зате вдержання ційної резиденції кошту о 38,959 дол., з чого він платив 5,000 дол.; решту плачено з державної ка-

НАЙБІЛЬШЕ ІМІГРАНТІВ ІЗ ЗДА

Протягом трьох перших сяців цього року най- льше імігрантів до Кана- прибуло із ЗДА: 4,808; Англії 4,269. В тому часі нулого року з Англії иїхало 6,190 імігрантів, з ЗДА — 4,194.

За той час до Канади иїхало всіх імігрантів з зних країн 27,899, а в ми- лому році 30,783.

ЗАСУДИЛИ КАЛМИКІВ

Советський суд засудив кару смерти через роз- тріл трьох калмиків за те, о вони, враз з німецьки- гітлерівськими військо- ими частинами, брали у- сть у каральних діях ні- ецької армії в Калмикії, країні та Польщі.

У Йорданії знову бої

Командування палестинських терористів повідомило, що армія Йорданії від чотирьох днів веде правильні бої з палестинськими терористами, вживаючи ракетних та запальних бомб.

Причиною мав бути наказ військового командування, яке приказало терористам забратися з околиць, поблизу ріки Йордану, звідки вони чинили напади на Ізраїль. Йорданська армія викинула терористів на незаселену та неврожайну околицю, де могла їх легко контролювати. Терористи не хотіли залишитися в призначеній їм околиці й зачали бої з йорданськими вояками.

Знову арештують жидів

Советська поліція арештувала в Москві 45 советських жидів, які робили голодовий страйк у бюрах центральної телеграфічної станції. Між ними було 33 жиди з Грузії, які приїхали до Москви протестувати проти зволікання з виданням дозволу на виїзд до Ізраїлю. До них долучилося 10 жидів з Москви, 1 з Києва та один з Симферополя.

Всі вони разом вислали протестаційні телеграми до президента СССР Н. Подгорного, президента Р. Ніксона, президента Дж. Помпіду та до англійського прем'єра Гіта. Опісля почали голодовий страйк, який закінчився арештом.

ДО ПЕКІНУ ПО ВИБОРАХ

З Китаю повернувся з відвідин канадський міністр торгівлі Ж. Пепен. Він сказав, що китайський прем'єр знов запрошував прем'єра Трюдо до Китаю. Припускають, що Трюдо виберется до Китаю щойно по успішних федеральних виборах, які відбудуться весною або літом 1972 року.

Трюдо поїхав би до Китаю в 1972 або 1973 р.

ВКРАЛИ ДОКУМЕНТИ В АР-СІ-ЕМ-ПІ

Зі станиці канадської поліції Аа-Сі-Ем-Пі в Лонг Савлт, Онт. невідомі люди вкрали документи й тепер пропонують різним людям, щоб їх купили. Між вкраденими документами є списки поліційних інформаторів з показником платень за їхню службу; звіт про організовану злочинність у Канаді з іменами канадців, що вмішані в злочинність; список будинків в Оттаві, яких поліція має стерегти на випадок заворушень; підручник, як перешкодити саботажам у канадській промисловості, та підручник, як виготовити отруйні ґази з матеріялів, що є в кожній хаті.

Справа крадежу була дискутована в онтарійському парляменті. Тепер команда Ар-Сі-Ем-Пі та міністерство справедливости в Оттаві журяться, як запобігти на будуче крадіжкам того роду документів.

І В ШВЕЦІЇ ВТІКАЧІ З РАЮ

Вулицею Стокгольму йшов молодий чоловік. З автомобіля, що його минав, вискочили три мужчини, кинулися на прохожого, повалили його на землю й почали тягнути до автомобіля. Прохожі кинулися рятувати нападеного й покликали поліцію. Напасники втекли, як побачили поліцію, залишаючи автомобіль з водієм. Поліція зажадала від водія виказки. Він виявився водієм советської амбасади в Стокгольмі. Поліція його пустила вільно.

Нападений чоловік пішов на поліцію і сказав, що він советський громадян, який приїхав до Стокгольму як перекладач з групою советських атлетів. Він попросив про право азилю в Швеції й дістав. Він називався М. Якухін.

Подія сталася в перших днях липня.

Конференція етнічних груп

ПОДАНО ПРОЄКТ ПЛЕКАТИ БАГАТОКУЛЬТУРНІСТЬ

У п'ятницю, 16 липня, в Едмонтоні в кол. резиденції албертського губернатора, відбулася перша в Алберті, теж у Канаді, конференція менших національних, або, як у Канаді загально їх називають, етнічних груп Алберти. В конференції взяло участь 78 офіційних делегатів, що репрезентували 43 етнічні групи Алберти. Окрім них були там теж, як обсерватори, представники преси та радіо, представники державного секретаря з федерального уряду в Оттаві, професори університету, урядники провінційних міністерств, разом понад 50.

ПРЕМ'ЄР Г. СТРОМ В ЧАСІ ПРОМОВИ

Проводив конференцію директтор п. Г. Кааза з міністерства для справ молоді, культури й розваг. Конференцію розпочав коротким словом міністер освіти Р. Кларк, а відтак міністер культури, молоді й розваг А. Головач представив головного промовця конференції прем'єра Алберти Г. Строма. Він заявив, що „конференція стане межовим знаком у нашій історії... Сьогодні в цій залі, на цій конференції маємо засоби викликати діялог між канадцями Алберти різних етнічних походжень". Промову, що зробила дуже гарне враження, А. Головач закінчив ось як: „Уряд твердо вірить у дух доброї волі й приязні, в якому ми мусимо працювати, щоб побудувати кращу спільноту для всіх нас. Саме культура є зв'язана з цією метою. Бо культура є сповненням найвищого достоїнства людини, вона є людським братерством'.

Прем'єр Г. Стром виголосив довшу промову, в якій подав загальний плян плекання культур та мов усіх національних груп, що живуть в Алберті. Промову прем'єра друкуємо в цілості окремо.

Довготривалі оплески були признанням учасників конференції прем'єрові Стромові за його плян плекання мови та культур багатьох національних груп Алберти. На цьому першу частину спільної сесії закінчено.

Всіх офіційних делеґатів поділено на п'ять груп, з назначеними заздалегідь провідниками, які мали обговорити пред'явлений прем'єром плян і подати до нього свої завваги чи пропозиції. Дискусійні групи обговорювали програму, після обідньої перерви до вечора, коли, на головній сесії, подали висліди своїх дискусій.

В основі всі дискусійні групи схвалили і прийняли проєкт уряду, але додали чимало своїх завваг та побажань.

Багато делеґатів висловило бажання скликати другу конференцію, щоб докладніше обговорити плян уряду. Відносно короткий час не дав делеґатам змоги докладно познайомитися з пропозицією уряду та її основно продумати. Очевидно, що здійснення цього пляну триватиме довго, а кошти будуть досить поважні.

З побажань, які повторялися в звіті кожної дискусійної групи, було домагання побудови будинку для багатьох, якщо не всіх, національних груп, де різні організації могли б мати, догідні власні приміщення, де можна б відбувати культурні імпрези та де різні групи могли б стрічатися.

Дальшим побажанням було збільшити кількість радіопередач для різних національних груп у провінційній радіовисильні Сі-Кей-Ю-Ей.

Одна з дискусійних груп висловила прем'єрові Стромові признання за його ставав усім за участь у конференції, за завваги та пропозиції й заповів, що, згідно з бажанням учасників, подбає влаштувати чергову конференцію. В міжчасі окрема комісія, складена з представників різних провінційних міністерств опрацює пояснення та докладніші дані до пропонованого пляну, щоб можна поволі братися за його реалізацію.

Закінчення конференції був святковий бенкет у готелі „Шато Лякомб", що в ньому взяло участь 285 осіб. Крім делеґатів та їх дружин, були там ще різні запрошені гості.

В мистецькій частині виступав камерний хор під орудою Т. Кардаша, складений з неукраїнців, який по-мистецьки співав теж дві українські пісні; шкотська танцювальна група, група танцюристів „Шумки", які танцювали один танок самі, а другий, теж український, шкотськими новище щодо офіційної мови на конституційній конференції у Вікторії, де він спротивився накиданню англійської чи французької мови, як офіційної, у провінційних урядах. Зате друга дискусійна група висловила побоювання, що плекання мови та культур поодиноких національних груп в Алберті може довести до творення замкнених осередків — „ґетто".

Цим відповів у своїй кінцевій промові прем'єр Г. Стром, який сказав, що він сам шведського походження, любить і шанує країну та культуру своїх предків, але одночасно почуває себе повновартісним канадцем й ніколи йому навіть на думку не прийшло, що плекання культури та мови батьків було б якоюсь нелояльністю супроти Канади.

Прем'єр Стром подякутанцюристками.

Виступала теж індіянська танцювальна група з резервату „Гобіма", що танцювала індіянські танці, деякі получені з скомплікованими акробатичними додатками. Закінченням мистецької частини був виступ молодого, але вже відомого в цілому світі, польського піяніста М. Яблонського, який знаменито виконав кілька композицій Ліста та Брамса.

Господарем бенкету був міністер А. Головач.

І конференція, і бенкет стояли на дуже високому рівні й були гідним виявом діяльности албертського міністерства культури та його керівника міністра А. Головача.

Після конференції, керівник албертської опозиційної, прогресивно-консервативної партії П. Лоґід заявив, що він буде „підтримувати всіма практичними засобами" концепцію багатьокультурности в Алберті, бо „багатокультурний чинник в Алберті дуже сильний і позитивний".

МІНІСТЕР А. ГОЛОВАЧ

Уряд Онтаріо приготовляє подібну конференцію на осінь, а нововибраний уряд Саскачевану теж таку ж конференцію.

Представник державного секретаріяту в федеральному уряді, який був на конференції, сказав, що й державний секретаріят плянує конференцію представників етнічних груп всієї Канади, але коли вона відбудеться, невідомо.

Покищо уряд Алберти зробив перший початок, який, певно, послужить й іншим провінціям допомогою в підготовці того роду конференцій.

Коротki вiстки

✧ **З початком серпня** відбудеться в Едмонтоні конвенція фармерів з цілого світу, в якій візьме участь 1,500 делеґатів. Попередня конвенція в Канаді була 26 років тому.

✧ **Від 1 січня до кінця травня** було в Канаді 186,855 одружень, 373,987 осіб народилося, а 156,614 осіб померло.

✧ **До манітобської леґіслятури** внесено проєкт закону, на основі якого кожний водій автомобіля мусітиме мати дозвіл на їзду зі своєю світлиною.

✧ **В заливі св. Леврентія** ловлять рибу риболови з семи країн. Канадський парлямент ухвалив закон, яким забороняє там ловити рибу неканадським риболовам. Перші перестануть там ловити рибу норвезькі рибалки, але аж 1975 р.

✧ **Число безробітних** зросло в червні до 551,000 осіб, на 8,000 більше, як було в травні. Число безробітних збільшили студенти, які, після закінчення навчання, шукали праці.

✧ **До 26 червня ц.р.** канадські фабрики автомобілів виробили 731,526 автомобілів, а в тому самому часі минулого року 248,389 автомобілів.

✧ **В Монреалі помер голова** компанії "Сіґрам", що виробляє горілки. Уродженй в Брандоні, Ман., він з нічого доробився до співвласника й голови компанії, що має фабрики горілок в 13 державах, а їхня вартість є один і чверть мільярда дол.

✧ **На острові Сейбл**, що належить до провінції Нова Скошія, знайдено поклади земного газу. аз виходить з глибини 5,900 стіп по 12-14 мільйонів кубічних стіп денно.

✧ **В день американського** свята незалежности, 4 липня в ЗДА згинуло в автомобільних катастрофах 638 осіб.

✧ **Два американські астронавти** побували на полях біля Судбурі й переводили проби із збиранням мінералів. Судбурські поля нагадують дуже поверхню Місяця й надаються добре до справ у збиранні різних мінералів.

✧ **Японський імператор Гірогіто**, якому у квітні ц.р. закінчилось 70 років життя, вибирається цього року вперше в подорож поза Японію. Він буде, м.ін., в Англії, де одержить диплом почесного члена Королівського наукового товариства.

✧ **Ірак викинув трьох** англійських дипломатів "за участь в заговорі повалити теперішню владу в Іраку". Англія, без подання причини, викинула трьох іракських дипломатів.

✧ **У Японії 65,000 лікарів**, прибл. половина всіх лікарів, відмовилися лікувати хворих, що за їхнє лікування платить державна асекурація. Лікарі сказали, що платні, устійнені урядом за лікування, занизькі.

✧ **Американські сенатори** домогаються більшої контролі над видатками та діяльністю американської розвідчої агенції Сі-Ай-Ей, яка, на думку сенаторів, веде свою власну політику, що не завжди йде в парі з бажаннями сенату.

✧ **Ізраїльський уряд відмовився** дати дозвіл окремій комісії ОН відвідати зайняті Ізраїлем арабські території та перевірити умови життя арабів, що там живуть.

26 ЛИПНЯ ПОЛЕТИТЬ ЧЕРГОВЕ АМЕРИКАНСЬКЕ МІЖПЛЯНЕТНЕ СУДНО „АПОЛЛОН-15" на Місяць. Геолог Фарук Ель Ґаз навчає трьох астронавтів, як збирати мінерали на Місяці. Між геологом та астронавтами скляна перегорода, щоб зменшити небезпеку зараження бактеріями.

МИТРОПОЛИТ МСТИСЛАВ У ПАТРІЯРХА

За вістками з Европи, митрополит Української Православної Церкви в ЗДА Мстислав (Скрипник) мав зустріч з царгородським патріярхом Атенагором. Зустріч відбулася дуже велично. Патріярх вітав митрополита Мстислава, як голову УАПЦ з великими почестями. Розмови обох церковних достойників відбулися в дуже щирому настрою. Темою були справи християнських церков у світі, а зокрема справи УАПЦ і УПЦ у ЗДА.

НОВИЙ КОНСУЛЯТ У КИЄВІ

У Києві відкрито генеральний консулят Болгарії. Досі були там консулята Східної Німеччини, Румунії, Угорщини, Чехо-словаччини й Югославії.

29 липня „УВісті" не вийдуть

„Українські Вісті" в четвер, 29 липня не вийдуть. В той час працівники нашої газети матимуть літній відпочинок.

Чергове число опісля вийде в четвер, 5 серпня.

Українські Похоронні Заведення в Алберті

В годині смутку по втраті дорогої особи в родині, приятеля чи знайомого, звертайтесь за сумлінною і ввічливою обслугою в похороненню, бальзамуванню і в закупленню домовини та нагробних хрестів до:

Park Memorial Funeral Directors
9709 - 111 Ave., Phones: 422-2331 & 424-1633, Edmonton

Відділи в таких містах Алберти:
Vegreville, Phone 2011 — Lamont, Phone 53 — Smoky Lake
Myrnam — Vilna — Mayerthorpe — Wildwood

В. М. СМОЛИК, управитель

ROYALITE

Направа авт і троків — Перевірка моторів
Продаж високоякісної газоліни та оливи до авт.

Artic Service Station Ltd.
12608 Fort Road Edmonton, Alta. Ph. 476-2213
Власник і керівник: Маріян Страшок

JACK STRONG PHARMACY
& CAMERA SHOP
10402 - 82 Ave. — Edmonton, Alta — Ph.: 439-2844
Відкрита щодня від год. 9-ої ранку до год. 9:30 ночі
В неділі і свята від год. 11-ої ранку до год. 9-ої ночі

МІСЦЕВІ Й ЗАМІСЦЕВІ ПЕРЕВОЗИ.
Перевози за контрактом — комерційні ціни.

Jim's Express & Transfer Ltd.
Phone: 422-6669.

* Біля берегів Англії з невідомих причин затонуло підводне судно „Артеміс", величиною 1,120 тонн, збудоване 1946 р. Залога судна врятувалася.

AUDIOTONE

THIBODEAU HEARING AID CENTRE (1968) Ltd.
John ROBERTS
10055 Jasper Ave., Edmonton
Ph.: 424-5975 Res. 484-2562

BROKEN OAT ROLLER SHAFTS
M-F Front Spindle Threads, Broken spindles, Splines, inc J-D Crankshaft; Heads, Blocks, Axles, Threads, Housings; Lawn Mower crankshafts straightened, Straighten anything! Our jobs stand up!
You name it, we'll fix it for you, save you big money.
SYMONS METALWORKERS
Rocanville, Saskatchewen
Since 1923

One HOUR "MARTINIZING."
THE MOST IN DRY CLEANING
НАЙКРАЩЕ МІСЦЕ ДЛЯ ЧИЩЕННЯ ОДЯГУ
7931 - 104 Street
Edmonton Tel. 433-5577

SAVE $$$$
JASPER AUTO PARTS
Edmonton
SAVE UP TO 50%
Guaranteet Parts for ALL CARS & TRUCKS
PHONE: 599-6621
Mailing Address:
Box 262, St. Albert, Alta

ДЕНТИСТИЧНІ ЛЯБОРАТРІЇ

Wasson Denture Clinic
10154 - 103 Street
Phone 422-4718
Certified Dental Mechanic

Burton Denture Clinic
Certified Dental Mechanics
10279 - 101 St., Edmonton
Ph. 422-3235

ДЕНТИСТИ

Тел. офісу: 422-2411
дому: 488-2350
Dr. B. N. SHLAIN
ДЕНТИСТ
428 Tegler Building
Edmonton, Alta.

Д-р А. С. НАЙ
ДЕНТИСТ
520 Tegler Bldg.
Edmonton, Alberta.
Office Phone: 422-8553

ОКУЛІСТИ — ОПТОМЕТРИСТИ

Drs. Kozak, Church, Craig and Hunter
OPTOMETRISTS
793 Avord Tower, 2002 Victoria Ave.
Regina — Sask.
Phones: LA 3-6009 LA 2-4347 LA 2-6024

Д-р ПЕТРО СТАРКО
Д-р Йосиф СТАРКО
Д-р ІЛЛЯ СТАРКО
ОКУЛІСТИ
230 Tegler Bldg., Edmonton
Phone: 422-1248

Д-р Левко Г. Фарина
окуліст-оптометрист
522 Tegler Building
Edmonton, Alta.
Телефон: 422-8631
Екзамінує очі — — Припасовує окуляри

Dr. J. D. Tchir
ОКУЛІСТ
401 Теглер Блдг.
101 Стріт і 102 Авеню
Едмонтон
Тел.: 422-2856
В Форт Саскачеван кожної середи.
Тел.: 543-3464

* Окрема сенатська комісія для дослідів над газетами, журналами, радіом та телевізією у Канаді коштувала 621,834 дол.

ЛІКАРІ — ЕДМОНТОН

Д-р І. Смульський
Лікар і хірург
303 Professional Bldg.,
10830 Jasper Ave.
Phone Office: 424-1814
for appointment

Д-р М. Снігурович
Лікар і оператор
3829 - 118 Ave.,
Едмонтон, Алберта
Phone Office: 479-3318
Res.: 479-4443

Д-р В. А. Шандро
Оператор, спеціяліст ниркових недуг та залози (Простейт гленд), що регулює моч
Член Королівської Комісії Хірургів
Тел. офісу: 488-9797
дому: 439-2408
116 St. & 100 Ave.,
214 Le Marchand Bldg.,
EDMONTON, Alta.

Д-р Г. Стефаник
F.R.C.P.(C)
Лікар - спеціяліст внутрішньої медицини і кормової системи.
215 ACADEMY PLACE
11520 - 100 Ave.
EDMONTON 14, Alberta
Phone Office: 482-4744
Res.: 484-3821

Д-р Н. Д. Голубіцький
PHYSICIAN & SURGEON
603 TEGLER BLDG.
Phone: 422-4543
Res.: Ph.: 452-2907

Голос має мейор . . .

(закінчення з 7 стор.)

надзвичайно поетичної французької мови. Пізніше, в 1885 р. Ріля засуджено на кару смерти за державну зраду й повішено в Ріджайні. Його власний щоденник використано проти нього як доказ його вини. Але суд користувався лише тими уступами щоденника, які були некорисні для Ріля.

Після смерти Ріля, його щоденник перейшов цікаву історію. В 1886 р. федеральний парлямент ухвалив, що щоденник має буде переданий до парляменту. За ним роблено розшуки, але його не знайдено. В 1917 р. щоденник знайдено між речами майора канадської армії, який згинув у Франції в часі першої світової війни. Ніхто не знає, як щоденник попався в його руки. В 1922 р., як речі згаданого майора продавано на ліцитації, щоденник украдено. Хтось казав, що його вкрав один газетний репортер, в якого, на відміну, щоденник украв другий репортер.

В 1970 р. щоденник дістався в руки кол. редактора газети „Вінніпег Трібюн", який пропонував його купити Манітобському урядові, федеральному урядові та іншим публічним інституціям. Ніодна з вищезгаданих установ не хотіла його купити. Тоді щоденник продано в Монреалі на ліцитації книжок. 22 квітня 1971 р. п. Р'юм був на ліцитації й купив щоденник за 26,765 дол. На його думку, щоденник повинен бути в якійсь публічній інституції, щоб його могли всі оглядати, а дальше допомогти реабілітувати Луї Ріля та інших великих канадських державних мужів. Деколи мейор має нагоду бачити деякі дуже цікаві речі, а цей щоденник є певно одною із найбільш цікавих.

* * *

Минулого тижня я брав участь в святочному офіційному відкритті 12 конгресу федерації жіночих керівничок підприємств та професіоналісток. На відкритті було багато, бо бл. 1,600 жінок, із світу підприємств та професій. Там були представниці з багатьох країн світу. В часі моєї промови в будинку Спортекс були там сотні дуже здібних жінок, що занимають важливі становища в уряді, в професіях та промислі й торгівлі. Направду небуденний вид.

Основне завдання тої організації є праця над тим, щоб жінок признавали як повновартну людину — й до того дуже здібну людину, — яка може з успіхом працювати в багатьох ділянках, що їх через довгі року уважано виключно ділянками чоловіків. Ця організація гордиться діяльністю, що її вона веде в ділянці освіти в недорозвинених країнах та допомогою, яку вона дає втікачам, які находяться в важкому положенні в різних країнах світу. Організація має дораче становище в Об'єднаних Націях, яке дозволяє їм брати участь в дебатах, але вони не мають права голосу.

Я впевнений у тому, що всі погодяться зі мною, що це надзвичайна організація, яка має членів з багатьох країн, різного походження та стану, але всі вони працюють однозгідно для осягнення спільних цілей. Для нашого міста то була велика честь, що якраз його вони вибрали для відбуття своєї конвенції.

Айвор Дент, мейор

Canadian Denture Clinic
Certified Dental Mechanic
109 Baltzan Building
10156 - 101 Street
EDMONTON, Alberta
Phone: 422-8639
(гарантований дентистичний механік)

Specialist
Automatic, Standard, Truck and Rear Ends.
Guaranteed — Lowest Prices
CLIFFS TRANSMISSION LTD.
10635 - 95 St. Edmonton
Phone 424-4401

ПОШУКУЄ

Пошукую Мишунича Сергія Степановича. Він виїхав з краю ще в часі першої світової війни й перебував у Едмонтоні. Був членом Православної Церкви. Його вік близько 80 років. Якщо хтось знав його або про нього, прошу вічливо мені написати. Д-р Я. Бачинська.

Dr. J. Baczynskyj,
215 Kennedy Blvd.,
Jersey City, N.J. 07304, U.S.A.

AARON DENTURE CLINIC
Затверджений дентистичний механік
10816 - 82 Ave.,
Полудневий Едмонтон
Bus. 432-7035 Res. 434-0493

ОБСЛУГУ — СТИЛЬ — НИЗЬКУ ЦІНУ
"окуляри які привернуть усміх на ваших очах".
Принесіть свою рецепту на окуляри до:
HALE OPTICAL
Тел.: 424-2318
10754 Jasper Ave., Edmonton

Словники „Вебстера"

Бібліотечного розміру, видані 1970 р. зовсім нові, ще навіть у коробках. Ціна за нові $45.00.

(Продаються за $15)

Відтягніть 10%, якщо купуєте 6 або більше примірників.
Шліть замовлення до:

North American Liguidators
58 - 158 2nd Ave. N.
Dep't. A - 150
Saskatoon, Saskatchewan.

Якщо замовляєте C.O.D. долучіть одного доляра задатку від примірника, як доказ вашого бажання купна. Решту й кошта пересилки C.O.D. заплатите при відборі посилки. Якщо не будете вдоволені з купна, можете повернути їх протягом 10 днів за повним зворотом грошей. Не продаємо посередникам. Кожний примірник має печатку, що його не можна перепродувати.

ПОЇХАЛИ ДО ПЕНТІКТОН

П-і Ольга Савчук з Чипмен, Алберта, поїхала зі своєю сестрою Зузаною Сафранович з Едмонтону та Сестрою Алойзією з Вегревил на вакації до Пентіктон, Бр. К. та сусідних місцевостей.

Найбільший склад матеріялів для будови та направи ВОДОТЯГІВ та ОГРІВАННЯ в місті
PLUMBING VILLAGE
DO IT YOURSELF PLUMBING & HEATING CENTRE
8025 - 104 St., EDMONTON, Alta. For Service Ph.: 433-3124

ХІРОПРАКТОР

Д-Р ВІКТОР БАЙРАК
(хіропрактор)
Dr. V. A. Bayrock
СПЕЦІЯЛІСТ ВІД ХРЕБТА, КОСТЕЙ І НЕРВОВИХ НЕДУГ, ЩО ЧАСТО СПРИЧИНЯЮТЬ БОЛІ В ЦІЛІМ ТІЛІ ТА ГОЛОВІ
9617 - 111th Ave., Edmonton, Alta.
X - Ray ТЕЛ.: офісу 422-7656 дому 479-3480

the Bay
HEARING AID
DEPARTMENT

★ Якщо не чуєте звуків кругом себе, прийдіть до нас на повну перевірку вашого слуху та силу тиснення звуків на ваш слух, щоб можна було вам дати правильну оцінку вашого слуху. Це все зробимо без ніякої заплати та без ніякого зобов'язання з вашого боку. Теж маємо на складі батерії до слухових апаратів та направляємо слухові апарати усіх типів.

L. NEDELEC
Hearing Aid Audiotician

OFFICE
Downtown, 3rd Floor
Phone: 424-0121

SAFEWAY

Good Eating

"BRIGHT AND BEAUTIFUL, LOADED WITH GOODNESS. SUMMER'S MOST LUCIOUS FRUITS AND TENDER FLAVORFUL VEGETABLES ARE AT YOUR NEIGHBORHOOD SAFEWAY STORE

SAFEWAY
CANADA SAFEWAY LIMITED

ЗМІНА АДРЕСИ

10 ЦЕНТІВ

Коли змінюєте місце свого перебування, виповніть цю картку витніть та негайно перешліть на адресу Адміністрації "У.В.":

UKRAINIAN NEWS, 10967 - 97 St., Edmonton 17, Alta

Ім'я і
стара адреса: ....
....
Ім'я і
....
нова адреса: ....

(Адресу писати по-англійськи)

Зустріч Пласту і СУМ для відзначення ювілею Лесі Українки

(ос) Першого липня над Голубиним озером, 60 миль від Едмонтону, відбулася зустріч Пласту і Спілки української молоді (СУМ) з нагоди 100-річчя народження Лесі Українки. Крім едмонтонців, були теж представники СУМ з Калґарі.

День був судовий. Аж увечері, коли вже всі роз'їхалися, почав іти дощ.

Зустріч почалася Службою Божою, яку відправив о. Роман Ганкевич. Він сказав зібраній молоді гарну проповідь про належну підготову до життя і до служби українській спільноті та Церкві.

Після Служби Божої, вже надворі, відбувся апель, звіти і піднесення прапорів. Присутню молодь привітав голова едмонтонського відділу КУК д-р Василь Гирак, а від СУМ — п. Петро Дацьків. Тоді всі розійшлися до обіду.

Зразу по обіді — індивідуальний спорт, а опісля — груповий. Головним суддею спортових змагань був п. Левко Федорів; допомагали йому п-а Люба Федорків, пл. сен-ка Софія Трильовська і ст. пл-и Мирон Базюк та Іван Гарах.

В легкій атлетиці хлопці СУМ здобули 89 точок, а дівчата — 44 точки. Пластуни в легкій атлетиці здобули 58 точок, а пластунки — 15 точок, тобто: СУМ — 133 точки, Пласт — 73 точки.

Зате в груповому спорті хлопці СУМ здобули 20 точок, дівчата — 0, а пластунихлопці — 60 точок, пластунки — 50 точок.

Загальне відношення: СУМ — 143 точки, Пласт — 183.

До групового спорту входила відбиванка, копаний м'яч і „рілей" (біг).

Змагання відбулися в приязній товариській атмосфері.

Слово про Лесю Українку, при чудовій запаленій ватрі, сказала пл. юначка Маркіяна Цинцар. Інші виголосили кілька віршів Лесі Українки. „Варта" складалася головно зі співу пісень. СУМ чергувався з Пластом; чимало пісень молодь співала разом.

Хоча небагато там було батьків, у тих, що були, серце раділо, коли слухали, як наша молодь спільно і дружньо співає рідні пісні, декламує вірші, розмовляє. Були теж веселі точки-скечі.

Здається, для молоді немає нічого кращого, як ватра серед природи, в колі друзів, і жалко, що замало було учасників, зокрема з Пласту.

Перед закриттям зустрічі (це вже друга стріча Пласту зі СУМ), слово до зібраної молоді сказав голова Пластової станиці в Едмонтоні Петро Саварин. Він говорив про потребу довір'я молоді до проводу, батьків і старших.

Дружнім „Ніч вже йде", у великому колі сумівської і пластової молоді, закінчено вдале зібрання. Звинуто прапори, і молодь стала роз'їжджатися. До організації цієї зустрічі найбільше причинився п. Петро Бойків. На покриття дрібних видатків молодь продавала жетони і програмки. Хочеться вірити, що ці дружні взаємини двох відомих організацій української молоді будуть продовжуватися. Таке бажання висловлювали і промовці, і батьки в розмовах одні з одними.

Український вечір в німецькому ресторані!

КОЖНОГО ЧЕТВЕРГА, від 8-ої години вечора в ресторані „Гофбройгавс" будуть подавати українські страви.

Того вечора в ресторані українська оркестра буде приґравати українські мелодії, а ансамбль українського танцю **„КОБЗАР"** буде танцювати українські танці.

Очевидно, що, на бажання, можна буде дістати і всі німецькі та канадські страви, що їх ресторан подає щодня.

HOFBRÄUHAUS

Tel.: 422-1742

10209 - 97 St., Edmonton

ЖОНАТІ ДИЯКОНИ В БАЛТІМОРІ

У Балтіморі кардинал Лоренс Шіген, після відповідного вишколу, висвятив шістьох одружених чоловіків на дияконів.

На цю пору Балтіморська архидієцезія веде вишкіл 32 кандидатів у дияконі.

Вже раніш в римо-католицькій церкві ЗДА були окремі випадки висвяти одружених дияконів. Балтіморська висвята є закінченням вишкільної програми.

БЛИЖЧЕ ПРАВДИ? – НІ, ДАЛЬШЕ

Антін В. ІВАХНЮК

Рідко коли можна зустріти в нашій пресі речеву дискусію, обмін думками чи доцільну критику. Наші читачі теж мало коли реаґують, хоч напевне мають свою таку чи таку думку на прочитане. Варто б нам взоруватись на англомовному читачеві, що радо висловлює свою думку.

Тим приємніше для українського автора, коли на його статтю реаґують, гудять чи хвалять, як оце зробив о. С. Юник ЧСВВ на нашу («УВ», 24 червня ц.р. «На крок ближче до правди»). Правда, його думки нічим не в'яжуться з темою нашої статті, але як хто знає й розуміє, так і реаґує.

Все ж таки ми хочемо висловитись до його тверджень ще й тому, щоб проблему нашої церковної самоуправи (т.зв. помісности) не вести манівцями.

Автор уважає, що він дав відповідь на поставлене о. Ничці запитання, «що саме стоїть на перешкоді нашій внутрішній здисциплінованості, церковній помісності». На жаль, о. Юник своїми відповідями не тільки не посунувся на крок ближче до правди, він її заплутав відірваними питаннями, непричетними до нашої теми.

Адже ми порушили проблему помісности Української Католицької Церкви та зв'язану з нею сумну нашу дійсність. Автор же, о. С. Юник звів цю проблематику до календарно-долярового питання тощо.

Ми говорили про те, чи бути нашій Церкві окремою самобутньою одиницею у вселенській Церкві, чи не бути і хто чи що стоїть цьому завершенню на перешкоді. Автор перекинув цю проблему на дуже побічні рейки, висунувши такі злободенні, без будь-якого значення для буття самої нашої Церкви речі, що треба дивуватися. Або він не розуміє, в чому саме суть, а в це важко повірити, або з якихось мотивів заплутує цю важливу справу.

Спробуємо дати їм своє розуміння.

КАЛЕНДАР. Ми не знаємо, хто вигадав цю проблему, мабуть на те, щоб дати нам „бойове завдання", саме — незгоду чи „бий брат брата", щоб ми не мали часу думати про поважні речі.

Коли трішки застановитися, то виринає гнітюча загадка: за що ми воюємо? Таж і старий календар (юліянський), і новий (григоріянський) — римські. Ми не знаємо, хто дозволив у Церкві голосувати за такий чи такий календар, чим спричинено гризню „ні за цапову душу".

Календар — це справа нашої ієрархії, і вона на останньому синоді постановила, що нас, загально кожучи, і далі зобов'язує в Церкві старий календар.

Ми спостерігаємо, що новий календар був заведений там, де господарами були василіяни. Може, це наше спостереження помилкове, і його компетентні люди справлять.

На нашу думку, календар не належить до „святая святих" нашої церковної традиції, щоб його не можна було змінити. Його, напевне, згодом і змінять, бо цього вимагає саме життя. Одначе міняти його самочинно, без загального порозуміння з цілою ієрархією — це вже отаманщина. Той, хто її завів у наше життя, створив нам розбрат. Це свідок нашої незрілости.

ЗАКАРПАТЦІ. Що вони відірвались від нас, у цьому знову наша вина — незрілість. Ми ловимось на ґурапатріотизм, і то словний без історичної традиції. З давніх-давен нашу Церкву в Римі називали руською, тобто "Екклесія Рутена", і ніхто нас не змішував з росіянами. Ми силою наставились змінити цю нашу історичну назву на сучасну — українську, тобто «Екклесія Україна», чим наче створили нову Церкву та спричинили розлад в одній і тій же самій Церкв того ж самого народу.

Тим то ми втратили тих, хто твердо стояв при своїй історичній назві — Русь, русин, руський, яка ще на початку нашого століття загально вживалась на західніх землях і ще досі подекуди в ужитку, як це бачимо в наших братів у США. Вони ж утратять своє національне обличчя серед чужого моря, якщо не вернуться до спільної нашої Церкви.

Тільки вирозуміле наставлення до цього питання, як, наприклад, роблять дуже мудро наші лемки з обох сторін, може в майбутньому дати позитивні висліди.

Це так про закарпатців, які без сумніву, і дай Боже, щоб так було, мають право голосу в нашій спільній Церкві Одначе їх голос майже не відомий, чи може краще сказати, мало про нього пише наша преса. Та є куди важливіший і ближчий голос, про що о. С. Юник ЧСВВ промовчав. Це голос філядельфійської митрополії, докладніш митрополита Амвросія. Цей голос навис над помістністю УКЦеркви Дамокловим мечем. Чи о. Юник у згоді зі своїм сумлінням, у те не входимо, але це з кожного погляду знаменне.

БЕЗБОЖНИЦТВО. На наш погляд, о. Юник мислить дуже простенько про ці справи. Вони ж вимагають доброї застанови, чому є такий „відхід на безбожництво", якщо справа направду така погана, як він твердить. Його арґументація дуже біденька. Насамперед треба б установити, що то таке безбожність, а що ні. Не піти до церкви — ще не значить, що людина справді безбожна. Вона могла прогрішитись, і для розкаяних грішників є сповідь.

Ми б не хотіли сприймати побожність за польським прислів'ям: „Сєдзі баба под фіґурон, а ма д'ябла за скурон" (на словах ладом, а на ділі гадом, дослівно — сидить баба під фігурою, а має чорта за шкурою).

Втім, побожність людини залежить багато від священика — насамперед як людини, а далі як духовного провідника. Зі священика люди беруть собі приклад, і мало хто застановляється над тим, що й священик теж людина з усіма своїми прикметами. Зрештою, при цьому варто пам'ятати, що нині Ватикан іде на діялог з атеїстами, тож наш священик повинен бути готовий говорити зі своїми «безбожниками». Від самого ствердживання, що наша молодь відходить «на безбожництво», справа не покращає.

І ще одне. Впродовж віків змінялось і міняється багато чого в церковних поняттях, як про форми побожности чи явище безбожности. Отже — треба йти з духом часу й бути на висоті, як то кажуть, свого завдання.

Про ці речі покликані говорити в першій мірі самі священики. До порушеної теми ми можемо тільки те сказати, що від безбожників аж ніяк не залежить помісність УКЦеркви. Тому ця арґументація тут ні при чому.

ЗАПЛАТА-ДОЛЯРИ. Насамперед треба сказати, що кожний мусить з чогось жити і тому повинен мати принаймні мінімум на прожиток. Але від того, чи той або той священик має більшу чи меншу платню, не залежить помісність Церкви. Це така собі незначна дрібниця в питанні помісности, що справді треба дивуватись, як автор, до того чернець, додумався, що це може їй (помісності) стояти на перешкоді. Ми заскочені: як можна підмінювати меншою чи більшою заплатою священикові таке вітальне для нашої Церкви питання.

Далі, ми дивуємось, що ніде не зустрічали в пресі, щоб питання заплати підняв світський священик, який на це має більше право, а підняв його чернець, який, якщо ми не помиляємось, прирік себе добровільно до убозтва і тим самим вирікся матеріяльних достатків.

Приклад світського священика, що його наводить о. Юник, куди позитивніший, аніж це розуміє автор. Той світський священик не тільки приклад зарадности, але й приклад моральної вартости людини-священика. Тут можна писати ще багато, але й це зрозуміле кожному, хто думає.

Вкінці можна сказати, що такі питання, що їх заторкнув о. Юник, знайшли б свій форум, коли б помісність УКЦеркви була справді в дії. Одначе вони не ведуть до правди про помісність, а зводять цю правду на календарно-долярові стежки. Варто трішки думати.

З'ЇЗД СУС

У Саскатуні відбувся крайовий з'їзд Союзу українців-самостійників. На голову вдруге вибрали І. Стратійчука.

ВІСТІ З ТОРОНТА

ПЕДАГОГІЧНИЙ КУРС

У школі парафії св. Миколая відбулося врочисте закінчення однорічного педагогічного курсу, який організувала Координаційна виховноосвітня Рада. На курс записалось 23 особи, з яких 18 закінчили його, одержавши дипломи.

СВЯТО ВЕСНИ

В оселі «Веселка» біля Актону 13 червня відбулося «Свято весни» з участю осередків Спілки української молоді (СУМ) південного Онтаріо. Було понад 600 осіб.

ВИБИРАЮТЬ Л. ВЕРТИПОРОХ

На загальних зборах відділу Комітету українок Канади вибрано управу, яку очолює інж. Л. Вертипорох.

ЗБОРИ ПРОФЕСІОНАЛІСТІВ

В українській гостинниці «Мейфер Інн» 23 червня були річні загальні збори Об'єднання українських канадських промисловців і професіоналістів.

На голову переобрано адв. С. Фроляка. **В. Дідюк**

ЛИСТИ ЧИТАЧІВ

БЕЗ УЧАСТИ

Оцим заявляю, що я не брала участи у відкритті пам'ятника В. Стефаникові в Едмонтоні. Таке твердження — це злобний наклеп безвідповідальних одиниць.

Едмонтон **Марія А. Кейван**

ЧЕТВЕРТА З ПУБЛІЧНИХ ІНФОРМАЦІЙ ПРО НОВІ ПРОГРАМИ УРЯДУ

alberta's way to better living

АЛБЕРТСЬКИЙ ШЛЯХ ДО КРАЩОГО ЖИТТЯ

фінансова допомога для промисловости:

чому?

Дві причини: створити нові місця для праці та зрівноважити наше господарство. В минулому, щоб здобувати прибуток для Алберти, ми полягали головно на сільському господарстві, нафтовій ропі та природному газі.
Сьогодні завдяки фінансовій допомозі другорядній промисловості, ми допоможемо створити інший рід промислового розвитку. Це означає, що не всі наші "фінансові яєчка" будуть в одному кошику.

АЛБЕРТСЬКА КОМЕРЦІЙНА КОРПОРАЦІЯ (THE ALBERTA COMMERCIAL CORPORATION)
Албертська комерційна корпорація дає низькопроцентові позички, що їх можуть дістати підхожі виробничі фабрики, які хочуть або поширюватися по провінції, або поселитися в провінції.

СПОНУКЛИВИЙ ФОНД (THE INCENTIVES FUND)
Малі албертські міста та містечка скористають з заснування нових промислових підприємств на їхній території. Ось чому створено окремий спонукливий фонд, щоб прийти з допомогою миніципалітетам, що мають менше як 50,000 населення.
Позички можуть дістати вже існуючі промислові підприємства, що хочуть розбудовуватися, перейти на інше виробництво або модернізувати існуюче влаштування. Або теж для нових промислових підприємств, які захочуть заснуватися в тих осередках.
Спонукливі позички не можуть бути більші як ⅓ затверджених основних коштів, аж до 500,000 дол. І ті позички можуть бути подаровані.

ПОЗИКИ ДЛЯ ТУРИСТИЧНИХ ПРИМІЩЕНЬ
Ця програма має за завдання приспішити ріст туристичної промисловости в Алберті. Це постійна програма, що вможливлює індивідуальні позички аж до висоти 500,000 дол.

ФІНАНСОВА ДОПОМОГА ПРОМИСЛОВОСТІ
Албертський шлях до кращого життя. По докладні інформації звертайтеся до:

ALBERTA COMMERCIAL CORPORATION: 1810 Centennial Building, 10015 - 103 Avenue, Edmonton 15, Alberta.
905 J. J. BOWLEN BUILDING, 620 - 7th Ave. S.W., Calgary 2, Alberta

PROVINCE OF ALBERTA

Hon. R. S. Ratzlaff, Minister, DEPARTMENT OF INDUSTRY AND TOURISM

BAYDALA Drug Stores

- Parkade (Cor. 103 St. & Jasper Ave.)
- Avord Arms (Avord Arms Bldg.)
- Northgate Professional Bldg. (12948 - 97 St.)

Specializing in Wigs — Radios — Prescriptions

"OPEN TILL MIDNIGHT ALWAYS"

Пачки до Европи й Азії

Найстарша висилкова фірма на західну Канаду, яка висилає найкращої якости матеріяли англійського виробництва і готові речі всякого роду.

Також приймаємо речі, куплені в Канаді, за котрі мусимо брати всі оплати, що нам наложені.

Оплата за висилку пачки з Англії 14.75 дол. без різниці, чи пачка коштує 60.00 дол. чи 300.00 дол.

М. Лаврин

Overseas European Trading Co.
TEL.: 424-6860 10531 - 97 Street
EDMONTON 16, Alberta

УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ ЯК ЗАСІБ

НАЦІОНАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ТА НАВЧАННЯ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Богдан ШАРКО

Частина п'ята

Німецький випускник восьмиклясної школи може дещо вже розказати про німецьку клясичну музику. Інакше у нас. На запит, що знає про наших композиторів наш учень, він назве вам декілька пісень, з них найбільш популярні, як „Рідна мати моя" і „Гуцулко Ксеню" та ще декілька — і на тому звичайно вичерпується його знання.

Тому потрібно при навчанні співу розказати учням популярно, не вишуканими музичними термінами, про найбільших наших музик. Непотрібно аж відвідувати музичну школу, щоб знати, що батьком української музики, її дослідником та найбільш плодовитим досі композитором поетичної творчости Шевченка є Микола Лисенко, можна дітворі назвати деякі його найбільш популярні вокальні композиції, розказати дітям про кобзарів, Остапа Вересая, Гната Хоткевича, про переслідування їх царським і большевицьким режимом за розповсюджування українських пісень, розповісти про сліпців-бандуристів як пробудників національної свідомости після скасування гетьманщини.

Треба вбити у дитячу пам'ять назву комічної опери Семена Гулака-Артемовського „Запорожець за Дунаєм" популярної оперети М. Лисенка „Наталка Полтавка" до слів Котляревського, з її відомими піснями: „Сонце низенько" (Петро) „Ой не світи, місяченьку" і.т.д.

Треба б пояснити дітям історичну назву „Бояна", співця з „Слова о полку Ігоревім", котрого ім'ям називались в Україні хори, що в них співав не один наш батько і мати.

З пізніших композиторів треба згадати про автора гимну «Ще не вмерла Україна» Михайла Вербицького.

З сучасників можна згадати про живучих у Львові — Станислава Людкевича, Миколу Колессу, Кос-Анатольського, розказати про десятилітнє заслання в Сибір Василя Барвінського. У вільному світі проживає багато відомих музик-професіоналістів у ЗДА, працюючи там у Музичному інституті, у Франції маємо доцента Сорбони, музиколога д-ра Аристида Вирсту, у Відні — професора Андрія Гнатишина, в Голляндії — доцента Мирослава Антоновича, в Мюнхені композитора Остапа Бобикевича.

Щоб докладно, з хронологічними датами, подати молоді відомості про наших музик у вільному світі, до цього треба покористуватись підручником, наприклад: „Українська музика" А. Рудницького.

Знаючи, що наші мелодії мають багато суму й тонкої меляхолії, стараймося при складуванні програми молодечих концертів і виступів на національних академіях, переплітати сумовиті мелодії з веселими, спеціяльно тоді, коли маємо в залі чужинецьких гостей, котрі не розуміють стилю наших пісень. Забагато суму й зідхань змальовує чужинцям нашу батьківщину дуже трагічно. Це впливає прикро на настрій публіки. Пам'ятаймо слова Івана Франка: «Лиш боротись-значить жить, вівере мементо!» Закінчуймо національні святкування бадьорими піснями, що запалюють серце і підносять душу.

Народня пісня — це скарб, що заховується глибоко на дні дитячого серця та мандрує з дорослою людиною усе її життя. Пісня, співана нам нашим батьком чи матір'ю, відживає кожночасно у наших спомнах. Її нам дорогі звуки бренять давньою красою, як тоді, коли ми її вперше від нашої матері почули. Вона зв'язує нас з незабутньою батьківщиною і є тією найпростішою стежиною до серця нашої дитини.

Бо якже ж ні? Побутова пісня змальовує картину рідного краю; пісня історична про Дорошенка, про Сагайдачного — його велике минуле, пісня любовна — красу краєвидів, ніжність його мешканців та шляхетність їхніх звичаїв.

Пісня — це щось поетичне, легке, запашне. Наведу вірш поета Богдана Лепкого, в якому він описує, що саме вона впливало на розвиток його поетичного таланту:

«Я учивсь рідних слів/ Не з пожовклих листків,/ Не від книжників хитроучених,/ А від темних лісів,/ Від квітистих лугів,/ Від журливих потоків студених.»

«Не від шкільних лавок/ Я набрався гадок/ Про минувшину рідного люду,/ А з думок — співанок/ Парубків і дівок/ В чистім полі, в жнива, серед труду».

Наша молодь не бачить українських квітистих лугів, ні журливих потоків, ні зелених лук, ні золотих ланів України; зате наша молодь чує українські пісні, що оспівують їй цю окрилену романтикою красу незнаної батьківщини, її боротьбу за відзискання державно-національної свободи, цього найвижчого добра вільної людини, за котре багато українських борців віддало своє життя. У час деколонізації західного світу це для молоді — світлі ідеали до наслідування.

НОВІ ВІСТКИ З УКРАЇНИ

Репресії продовжуються

З України одержано вістки про нові репресії, повідомляє балтіморський «Смолоскип» (Українська інформацій н а служба).

Раїсу Мороз, дружину відомого історика й публіциста Валентина Мороза, усунено з посади викладача німецької мови. Раїса Мороз, грецького походження, навчала в Івано-Франківському.

У Львівському університеті звільнені з праці мовознавець Лукія Гумецька і професор Степан Щурат.

У Тернопільщині арештований Семен Корольчук за те, що організував допомогу ув'язненим українським діячам культури.

НАРАДА АТЕЇСТІВ У МОСКВІ

У той час, коли після вибору нового московського патріярха Пімена советські достойники вели приємні розмови з кипрським архиєпископом Макарієм і ватиканським кардиналом Віллебрандсом, у Москві відбувалася велика нарада атеїстів, організованих у товариств «Знаніє» (Знання).

На нараді вирішено зміцнити протирелігійну пропаганду.

Реформують Папську біблійну комісію

ВІД ЛЕВА XIII ДО ПАВЛА VI

Папська біблійна комісія, створена Левом XIII 1902 року, буде реформована.

Комісія матиме 20 членів з різних країн та богословських шкіл, що визначаються «знанням, розсудливістю і католицькою пошаною до магістеріюм (навчального уряду Церкви)». Комісія відтепер буде безпосередньо пов'язана з конґреґацією віровчення.

Декрет Павла VI про реформу Папської біблійної комісії має дату 27 червня ц.р. Документ був поданий до загального відома щойно 8 липня на пресовій конференції у Ватикані.

Дотепер Біблійна комісія в імені папи проголошувала доктринальні (здебільшого негативні) рішення щодо інтерпретації Святого Письма та інші вказівки для католицького біблієзнавства. Після реформи, комісія має «допомагати в розвитку правдивого вчення в біблійних студіях; дбати про належну інтерпретацію Святого Письма; дбати за більшу координацію між богословами в їхніх трудах співпраці з Апостольським престолом та одних з одними».

Грецька молитва за охорону від туристів

Грецькі православні ченці й черниці моляться за Божу охорону «від загрози напливу туристів з усього світу».

Цього року в Греції сподіваються майже двох мільйонів туристів, яких у молитві названо «сучасними наїзниками з Заходу».

Молитва проти туристів була опублікована в офіційному органі «Екклесія» разом з іншими молитвами, що їх синод Грецької Церкви подає проказувати ченцям і черницям.

«Наїзники з Заходу», себто туристи, залишать у Греції понад 240 мільйонів долярів, і багато грецьких газет критикують молитву проти туристів. Теж деякі церковні газети назвали її «нещасливою».

Речник синоду Грецької Церкви подав таке вияснення: молитва не виявляє неприхильности до туристів; вона призначена тільки ченцям, які врочисто обіцяли усунутися від світського життя, а туристи найбільше заколочують спокій саме їм, відвідуючи численні манастирі Греції.

Не складаймо вину на „чужі сили", каже голова УНДО

Не складаймо вину на чужі сили; причиною розбиття в Державному центрі УНР є «нездарність деяких лідедів» і «нехіть до демократичної, колективної співпраці», каже голова УНДО (Українського національного демократичного об'єднання) Олекса Ярославський.

Він опублікував відкритого листа голові УНРади С. Довгалеві:

«Високоповажний пане професоре С. Довгаль, голово ВО УНРади!

У «Меті», що є органом УНДС, у числі за січень ц.р. опубліковано інтерв'ю співробітника «Мети» під ініціялами Г. Т. з Вами. У цьому інтерв'ю Ви, замість говорити про те, що корисного зробив ВО за час Вашого головства і які Ваші пляни праці на будуче, Ви, Пане Голово, вдалися в критику «причин внутрішніх розходжень чи навіть розколів в окремих партіях».

Для мене разючим є Ваше неправдиве твердження, що «основною причиною розходжень є орієнтація на чужі сили».

Я не беруся в даному випадку говорити за УРДП або за ОУНз, бо ті партії в стані самі за себе говорити. Але як голова УНДО й один з тих, що підписав разом з представниками згаданих партій заяву «До ситуації в Українській Національній Раді», хочу звернути Вашу увагу на те, що ми збірно засудили кампанію неправди і брехні та демагогії, якою Ви, як голова ВО УНРади, дальше послуговуєтеся.

У нашій спільній заяві ми засудили зокрема абсурдну вигадку про якесь радянофільство в колах партій УНРади.

Я думаю, що така публічна заява, підписана особами, які, як у своїх партіях, так і серед українського громадянства, втішаються довір'ям і повагою, повинна була вистачити Вам і всім тим, які досі досі воювали такими видуманими закидами для закриття правдивої причини кризи в ДЦ УНР, причини, яку назвали ми в нашій заяві.

Зрештою, цю причину ствердили Ви ще десять років тому у статті, поміщеній у «Вільній Україні» ч. 27 з 1960-го року. Там Ви, — тоді як політичний союзник фракцій, Вашої УСП, УНДО і СЗСУ-СП, критикуючи пана Лівицького, як тодішнього голову ВО УНРади, в підрозділі Вашої статті «Чому висловлено недовір'я М. Лівицькому?», написали Ви таке:

«І ті фракції висловили недовір'я М. Лівицькому за потоптання принципів і традицій, на яких будувалася Українська Народня Республіка та на яких спирається УНРада; за дискримінацію й іґнорування фракцій в УНРаді, за фальшиву інформацію громадянства, що не спиняється перед клеветою і очорнюванням, за те, що проголошує усіх, хто осмілиться критикувати, за бунтарів, руїнників і зрадників».

Порівнюючи написане Вами, Пане Голово, десять років тому зі сказаним тепер та з Вашими теперішніми похвалами на адресу пана Лівицького, хочу запитати Вас публічно: коли говорили Ви правду, чи тоді, коли були в опозиції, чи тепер коли при «владі»?

А може, то вже вкрався в ряди нашого Державного центру такий обридливий звичай, що ті, які при владі, щоб далі задержувати у своїх руках цю ілюзоричну владу, п'ятнують опозицію за її критику злих, тоталітарних звичаїв, так, як Вас десять років тому, бунтарями, руїнниками і зрадниками?

Я на всякий випадок хотів би почути від Вас, пане голово, котрі то «чужі сили» заставили п. Федорончука розбивати УНДО, а п. Степаненка розбивати УРДП? А які чужі сили розбили Вашу УСП? Де заховані ті ворожі нашій єдності та консолідації чужі сили?

Чи часом не в самому ДЦ УНР, в амбіціонерстві осіб, які, — як написали Ви десять років тому в Вашій статті, — «чомусь вроїли собі в голову, що вони все найкраще знають, що вони можуть собі дозволити іґнорувати принципи демократичної колективної співпраці та діяти безконтрольно за власним бажанням»?

Поминаю те, що нечесно посуджувати своїх давніх друзів, з якими Ви колись були разом в опозиції, в співпраці з чужими силами; я думаю, що й для поваги нашого Державного центру та ідеї народноправної Української Народньої Республіки ліпше сказати правду про нездарність деяких лідерів теперішнього ДЦ та їхню нехіть до демократичної, колективної співпраці, ніж складати вину за постійні кризи в Державному центрі УНР на чужі сили, на наших воріженьків. Бо правдою є, що цими воріженьками єдино є ті лідери, які прагнуть культу своєї особи і думають, що УНР — то цілком вони.

З глибокою пошаною Олекса Яворський (Торонто)».

ПОСТАТЬ З НАШИХ ЗОЛОТИХ ДНІВ

Святий Володимир

У місяці липні Українська Церква вшановує пам'ять Св. Володимира Великого-Хрестителя Руси-України і опікуна Братства українців-католиків Канади.

Загальне хрещення наших предків відбулося 988 року, коли в цілій Христовій Церкві панувала ще єдність. Після заведення християнства в нашій країні почало заникати суєвір'я. Поступово поширювалося всюди почитання єдного, правдивого Бога.

Християнство високо піднесло гідність подружжя. Жінки, відроджені у святому хрещенні, дістали почесне місце у суспільтві.

Невільників перестали уважати товаром, а стали дивитися на них як на образ Божий.

Християнська любов і справедливість стали основними законами особистого і суспільного життя.

З християнством прийшла освіта і культура. Повстали школи, лічниці для хворих, захисти для немічних і старців.

У давній Київській державі Церква втішалася великими привілеями. Володимир Великий надав їй широку владу теж у світських справах і над мирянами. Князь часто просив митрополита і єпископів на раду, якщо йшлося про важливі справи, як угоди з володарями інших держав, видання нових законів.

Боговгодний князь боронив Церкву від поган, дбав про вдержання священиків, будував церкви і манастирі. За таку опіку Церква віддячувалася князеві тим, що він мав вплив на іменування нових єпископів, яких формально призначав київський митрополит.

Відійшовши від тьми поганства і прийнявши світло Христове, великий князь Володимир прегарно практикував християнську любов до ближнього. У літописах записали, що він «запрошував бідних і жебраків на княжий двір, де їх обдаровували усім, чого потребували, зокрема поживою, напитком і смушками, що тоді правили за гроші. Князь наказував навантажувати вози хлібом, м'ясом, рибою, городиною, медом і квасом і розсилав їх по місті, а візникам казав кликати: хто хворий або вбогий, чи не може ходити?... Всім їм казав роздавати все потрібне».

За словами київського митрополита Іларіона, князь Володимир Великий зробив нашу країну могутньою державою: «про неї знали і чули по всіх краях землі».

Київська доба княжої Руси-України — то найсвітліший період нашої історії. Наче золоті дні дитинства, ця доба ніколи не була і не буде затьмарена в історичній пам'яті українського народу. **о. Ю. К.**

„Легава" проти „Чорних пантер"

«Чорні пантери» є не тільки в ЗДА. Теж в Ізраїлі є «чорні пантери». Це молоді жиди з Ємену та інших відсталих країв, які роблять бурхливі демонстрації проти „естаблішменту", проти „ашкеназім". (східноевропейських жидів, яких багато на провідних постах в Ізраїлі), проти дискримінації.

Головний клопіт ізраїльських „чорних пантер" — не поза ними, а в них самих. Єменські багаточисленні родини не мають традиції рватися до освіти, якою відзначаються „ашкеназім". Багато дітей кінчають тільки народну школу. А з тих, що йдуть до середньої школи, не всі мають потрібну пильність.

Щоб поправити становище відсталої молоді в Тель-Авіві, засновано студентське товариство «Га Легава» (Полум'я). Членами є університетські студенти, які мають одну ціль: помогти середньошкільним учням, яким тяжко вивчати деякі предмети (математика, чужі мови тощо). Члени «Легава» у певні години дня розкладають столики біля великих будинків, перед кавярнями, на рогах вулиць і навчають тих, хто цього хоче.

Навчання відбувається або в групі, або індивідуально. Нема ніякої заплати. Учень, що користає з допомоги «Легава», бере на себе обов'язок пізніш допомогти іншому учневі, що має труднощі в школі.

«Легава» плянує поширити діяльність на інші міста Ізраїлю.

„Страшний стан кличе до неба про пімсту"

165,000 АБОРТІВ У НЮ ЙОРКУ

Бостонський архиєпископ Г. Медейрос сказав, що в Ню Йорку протягом минулого року було 165,000 абортів. «Це страшний стан, що кличе до неба про пімсту».

У проповіді, виголошеній у нюйоркській катедральній церкві св. Патріка, архиєпископ Медейрос засудив державний закон, що дозволяє аборти. Державна влада не має права вирішувати, кому жити й кому вмирати, сказав архиєпископ. «Держава має пильнувати, щоб життя кожної невинної людської істоти, слабої чи сильної, молодої чи старої, народженої чи ненародженої, було захоронене від несправедливого нападу».

Архиєп. Медейрос промовляв до Союзу католицьких адвокатів, що були учасниками Служби Божої, яку відправляв кардинал Теренс Кук.

Вийшов з друку коментар до Літургії

Вже є в продажу великий коментар (836 сторінок) до Літургії св. Івана Золотоустого. Автор книжки — о. Казимір Кухарек, священик Саскатунської єпархії.

Працю, написану англійською мовою, надруковано в Бельгії тиражем 10,000 примірників.

Отець Кухарек навчався в ЗДА, Канаді й Італії. Він прийняв український обряд. Його коментар є спробою дати огляд дотеперішніх дослідів і досягнень літургістів різних країн.

НЕ ВБИВАЙ

Історична повість (59)

БОГДАНА ЛЕПКОГО

А ти, гетьмане України, будь знаряддям тупим і послушним у руках царя-антихриста. Ні, ні! Досить того, досить, — аж забагато. Скінчити раз з руїною тією. Добути всіх сил, щоб побороти зло.

З Москвою не договоришся до нічого. Вона Азія. Не по дорозі нам з ними. Або ми, або вони, миру між нами бути не може. Інша кров, інші вдачі, інші вдачі, інші світогляди, не погодиш води з огнем ніколи. Добути останніх сил, покористуватися доброю нагодою і порвати цей дідьчий ланцюг, що прикріпив наш віз до московської телиги. Нині ще час, завтра може буде запізно. Нині вони Азія, щоб поневолити Европу...

Осінній краєвид холодом повіяв на душу. Сумнів з імлою летів. «А як що переможе цар?»

Так тоді останеться спомин боротьби, свідомість протесту, зерно, котре не пропадає ніколи. Боронитися, визволятися, прібувати.

Найгірше — безмовне терпіння, згода на зло, безтямна біготня на одному місці, як бігали батьки під свист чужого батога. І чому мала б не вдатися ця спроба? Карло ґеніяльний вождь, військо його вишколене, загартоване в боях, культурне. Петро, що лиш учиться від Карла. От і тепер, недавно тому, дня 29 августа Карло побив Петра біля містечка Доброго. Сам цар брав участь у бою. Перевага сил була, як звичайно, по московському боці, а побіда осталася по шведськім. Петро втікав, Карло пішов за ним, ще одна шведська побіда.

Побіджує ґеній, лицарське завзяття, воєнний досвід. Чого ж сумніватися тоді?..

Дими стелилися кругом. здавалося, пів світу горіло. Суєтилося село, гуло. Майдан, вулиці, подвіря, вкриті людьми, кіньми, возами, вози і люди здовж шляхів, аж по виднокруг. Кишить. Злюща рука розрила муравлині купини. От так собі на глум. Глум заправляє людством. Безглузді примхи глумливої долі — це історія наша. Нічого робить. Кінчаймо, що почали.

Вітер вічную пам'ять буйному процвітанню співає. А недавно була весна. солов'ї, маєві ночі оп'янювали тебе.

Пригадав собі пажа, в оксамитному вбранню, в білих панчішках в лякерових мештах, гарного, як на портретах Ван Дайка. Королівський двір, вродливі пані, брабантські кружева, як зі слоневої кости вирізьблені рамена і плечі. «Хлопчику гарний, Еросе подільський, вийди над річку, як зорі затліють, — люблю тебе!»... «Венус Мільоська, на сармацькім Олімпі приказ твій — щастя моє...» Які пахучі ті рамена білі, кружево — невід, зловишся, ой, так! Тікай! Ось незахвостаний кінь, гони! Вовки мчать за тобою. Втікай, бо розідруть, кров капає на трави — втікай!

Який безграничний цей степ, який червоний місяць, як опир, як млиновее коло в млині, де мелють людей на історичну муку. Чортівський млин... Скучно тобі? Замало жіночої краси, дівочої ласки, хочеш сили і слави? Пробуй, може, доскочиш їх... Дорошенко, Самійлович, — булава... Яка важка і яка непевна! Переміни булаву на скиптр, чаплине перо на княжий вінець... Переміню...

Життя летіло, як незахвостаний кінь. Щораз нові задуми, видива, мрії. Ловив, прибирав у руки, мрію перетворював у дійсність. Не те, не те. Не те, що душу може заспокоїти во вік. Вперед, або згинеш, — третього нема. Побідиш, — ім'я твоє кромом покотиться по світі, мільйони уст благословити його будуть, згинеш, — так що? хіба не гине все, квітки, звірі, хіба зорі не злітають з неба, острови не западають в море? Вперед, вперед, неспокійна душе!

Довго скривав ти свій намір, навіть перед близькими собі. Довго ростив ти його у собі, як дитину в матірному лоні. Пора пустити його в світ, хай бореться за своє існування, згине, або житиме здоровий і дужий. Настав рішаючий мент. Вперед, вперед, бо вороття немає!

Твій кінь над прірвою стоїть. Скачи!.. Ворог тенетами обставив тебе, рви їх, рви! Щоднини посли від царя летять, від Меншікова, і кличуть тебе, щоб ішов до них, з останками твого вірного війська, з рештою старшин, битися вкупі за царя і його державу на загибіль власного народу, на посоромлення імені твойого.

Невже ж ти послухаєш їх, підеш, шию свою в чуже ярмо всунеш, занапастиш себе?... Ніколи! Життя і смерть, іншого вибору нема.

Якийсь їздець скаче з села. Стає, розпитує людей, вертається і знову жене. Чи не шукає його?.. Тікати в ліс! Щоб дальше від людей. До скиту, якогось, до пустельника, оброслого волосям в невиправленій шкурі на хребті. Збирати ягоди і гриби, носити воду з зимного джерела і дожидати смерти.

Ні, ні! Тривай! Не до того сотворив тебе Господь! Підемо...

Встає. Їздець завважив його, кінь полями скаче, вітер піну відриває з вудил, земля дудонить.

Хто це такий? Кендзеровський? Чому як раз він? Чому не котрийсь із старшин? Мабуть щось секретного везе, щось важного.

Прискакав, а побачивши гетьмана, спинив натло коня, аж цей задніми ногами в землю зарився, зіскочив, шапку з голови зняв: «Милосте ваша!»

«Що такого?»

«Король Карло, шведи...» Кендзеровський грудьми робив, віддиху йому бракувало.

«Кажи ж бо раз!»

«Шведи... на Україну... увійшли...»

«Ти з ума збився. Подумай, що говориш. Король шведський на Смоленськ пішов. Що тобі до голови прийшло турбувати мене такими бабськими сплітками».

«Ваша милість, це не сплітки, це правда. Певні люди доносять. Король Карло з усіми потугами своїми в гетьманщину ввійшов, над річкою Іпутою отаборився, сам він в Суражському повіті у Дрокові в головній своїй кватирі стоїть. Люди звідти втікають. Чимало їх. Всі те саме говорять. Видно, не брещуть».

Кендзеровський дивувався, що гетьман тую вістку так спокійно приняв. Гетьман завважив це і замахав руками. «Ще тільки того мені треба. Чорт його несе... А що табір?»

«Хвилюється, милосте ваша. Ворог у нашім краю».

«Дурні. Мало то ворогів було на Україні. А старшини?»

«Старшини вашої милости шукають. Теж турбуються, і дуже».

«Підемо».

«Ваша милосте, — кінь!» і він підставив стрем'я.

«Не треба. Піду. Не можу хвилину побути сам-на-сам. Скрізь знайдете мене».

«Я гадав, — діло важне».

«Мало то важного на світі!»

Кендзеровський замовк. Гетьман думає. Не треба перебивати йому.

На полеву доріжку вийшли. Гетьман напереді, Кендзеровський кілька кроків за ним, коня веде. Кінь порскає, — мабуть дорогу чує, — «здоров!»...

Табір гуде.

ВОСЬМА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ЗІШЕСТЯ

1 серпня

ПЕРШИЙ ЛИСТ ДО КОРИНТЯН: зач. 124

Брати, прошу вас іменем Господа нашого Ісуса Христа, щоб ви всі говорили те саме і щоб не було між вами роздорів, але будьте завершеними в тім самім розумінні і в тій самій думці. Бо повідомили мене домашні Хлої про вас, мої брати, що між вами є спори.

Говорю ж те, що кожний з вас каже: Я Павлів, а я Апполлосів, а я Кифин, а я Христів. Чи розділився Христос? Чи Павла за вас розп'ято? Або чи в ім'я Павла ви охрещені?

Дякую Богу, що я нікого з вас не охрестив, крім Криспа і Гая, щоб хто не сказав, що ви в моє ім'я охрещені. Я охрестив також і Стефанів дім. Більш не знаю, чи я кого іншого охрестив.

Бо Христос не післав мене хрестити, а проповідати Євангеліє, не в мудрості слова, щоб не став порожній хрест Христовий. Бо слово про хрест для погибаючих є глупотою, а для тих, що спасаються, себто для нас, силою Божою.

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ВІД МАТЕЯ: зач. 58

І вийшовши, побачив Ісус силу народу і змилувавсь над ними, і зцілив їх недужих.

А коли настав вечір, приступили до нього учні й кажуть: „Безлюдне це місце і пізній уже час; відпусти нарід, щоб пішли в села купити собі харчів".

Ісус же сказав їм: „Не треба їх розходитись, дайте ви їм їсти". Вони ж йому кажуть: „Не маємо тут, тільки п'ятеро хліба і дві риби".

А Він каже: „Принесіть мені їх сюди". І звелів народові сісти на траві, узяв п'ятеро хліба й дві риби, підняв очі на небо, поблагословив і, переломивши, подав учням хліби, а учні народові.

І їли всі й наситились, і назбирали позосталих кусків дванадцять кошів. А тих, що їли, було п'ять тисяч чоловік, крім жінок і дітей.

І зараз приневолив Ісус учнів своїх сісти в човен і поплисти поперед його на той бік, аж він відправить нарід.

IMPERIAL MEMORIAL & STONE Company

10702 - 101 St., Edmonton

Найбільша в Едмонтоні й одинока робітня пам'ятників, від 1903 р. Великий вибір пам'ятників з ґраніту й мармуру до оглядання в нашій виставовій залі. Хрести всяких розмірів, покриття на гроби, плоскі таблиці на гроби з мармуру, ґраніту й бронзи. Написи на пам'ятниках даром та дарова достава. Пишіть за фолдером "D". Замовляйте прямо в нас й дістанете 25% опусту від нормальної ціни.

«НЕ ЗНЕОХОЧУЙМОСЯ В НАШИХ ПРАВИЛЬНИХ ЗМАГАННЯХ»

„Угору піднесім серця!"

СЛОВО МИТРОПОЛИТА МАКСИМА В ТОРОНТІ

«Вгору піднесім серця! Ніколи не зневохочуймося в наших правильних змаганнях за справедливі права нашої Церкви», сказав у Торонті вінніпезький митрополит Максим.

На шляху до створення патріярхії зустрічаємо перешкоди. Через «політичне поневолення» і «централістичні тенденції римського канонічного права» традиційні права нашої церковної самоуправи були щораз більше обмежені. Після II Ватиканського собору «спалахнув живий огонь».

Преосвященніший Максим сказав проповідь у час Літургії в день великої маніфестації під гаслом «У патріярхаті — єдність Церкви й народу».

Подаємо текст виголошеної тоді проповіді:

Христова любов непереможна

Свято Христа Чоловіколюбця — це врочисте відзначення Христовою Церквою одної з найбільше потішаючих правд нашої святої віри, а саме: що Христос, Богочоловік, є любителем людей.

Про цю велику і блаженну дійсність пригадує нам наша свята Церква при кінці кожного свого богослуження, які всі кінчаються ось цими радісними й благальними словами; „Нехай Христос, наш правдивий Бог... помилує і спасе нас, бо він добрий і Чоловіколюбець".

У молебні до Христа-Чоловіколюбця, вона каже нам, що ця любов Христа до людей непереможна, коли вона кладе на наші уста це, повне незламної надії, благання: „Серце Ісуса, сило, помилуй і спаси тих, що Тебе прославляють".

А в сьогоднішньому богослуженні (в тропарі), вона називає Христа-Чоловіколюбця: „Непоборним Володарем", „переможцем пекла", „невимовним у своєму милосерді"...

Одним з найбільших виявів тієї безмежної любови Христа до людей є заснована ним Його Церква, побудована на скелі — на апостолі Петрі — як видимий знак спасіння для всіх рас, усіх народів і всіх часів.

І цій своїй Церкві Він дав запевнення, що жадна сила світу, ані навіть сама сила пекла не зможе знищити її.

Українська Церква і вселенська єдність

У тій своїй безмежній доброті, Христос хотів, щоб наш український нарід, від самих початків своєї історії, був членом тієї Його „одної святої, соборної й апостольської Церкви", в формі величного візайтійсько - українського обряду, зі своїм власним синодальним правлінням, під проводом Київсько-галицьких митрополитів, її верховних архиєпископів.

Українська Католицька Церква, як окрема і властива Українському народові частина Христової Церкви, оформила нашу релігійну й національну свідомість, надала нашому народові напрям його духовним, культурним і національним змаганням та стала душею його творчих зусиль.

Наша Церква могла зробити це все тільки тому, що вона, з одного боку, постійно черпала свою творчу енергію в єдності з Петровим престолом, якому Христос - Чоловіколюбець запевнив свою повсякчасну поміч, а з другого боку, вона передавала цю Божественну благодать своєму українському народові в такій формі, яка повністю відповідала його психологічним вимогам і духовим потребам.

Словом, вона діяла в ньому і провадила його до Бога в системі свого власного синодального правління під проводом свого власного первоієрарха, Київського митрополита, який як духовний батько народу, у злуці з Петровим наслідником, був його речником.

Права помісности нашої Церкви старались ясно запевнити нашій Церкві українські владики, коли вони приступали до обновлення її єдности з Апостольським престолом, в акті Берестейської унії 1596 року.

Ці права врочисто запевнив Українській Католицькій Церкві Апостольський престіл в офіційному потвердженні цього акту. Те саме зробив Апостольський престіл у 1807 році, при відновленні Галицької митрополії.

На жаль, в наслідок політичного поневолення нашого народу та централістичних тенденцій римського канонічного права, права нашої Церкви були поволі обмежувані, аж поки вони не були зведені до певної відбитки латинського канонічного права, де не було місця для справжньої помісности.

У такому стані з'явилась наша Церква на II Ватиканському соборі, який бажаючи обновити всі форми духовного й організаційного життя Христової Церкви, постановив привернути цілій Христовій Церкві колегіяльний режим усього католицького єпископату та піднести давній престиж і значення патріяршого правління для Східних Католицьких Церков. Наша Церква чекала на цей великий момент в історії Христової Церкви.

Спалахнув живий огонь

З волі Божого Провидіння з'явився на соборі первоієрарх нашої многострадальної Церкви, геройський ісповідник віри, Його Блаженство Блаженніший Йосиф Сліпий, митрополит київсько-галицький, наш верховний архиєпископ.

Ще зі слідами 18-літніх терпінь і знущань за свою вірність Христовій Церкві і своєму народові, він, в імені усіх присутніх на цьому соборі українських владик, просив отців собору привернути Українській Католицькій Церкві її давні історичні права та піднести її верховне архиєпископство до гідности Київсько-галицького патріярхату.

Це домагання нашої ієрархії підхопила стихія українського народу. Вона сколихнула всіми шарами нашої великої української спільноти. В душах і серцях вірних нашої Церкви спалахнув живий огонь бажань — бачити знов свою многострадальну Церкву під проводом свого первоієрарха, в злуці з Апостольським престолом, тепер уже у повній гідності — київсько-галицького патріярха.

Дотепер, на жаль, на дорозі до здійснення цього ідеалу, ми ще зустрічаємо різні труднощі і то там, де ми сподівались знайти зрозуміння, поміч і піддержку.

Це ще більше ранить зболілі серця нашого народу, який далі сьогодні своїми терпіннями, а то й пролиттям крови своїх найкращих синів і дочок, засвідчує перед Богом і перед світом свою невідкличну вірність Христові і Його Церкві.

Рано чи пізно успіх буде

Дорогі Браття й Сестри, з нами Христос-Чоловіколюбець. З Його ласкавою помічччю, наші моління, жертви і змагання, скорше чи пізніше, увінчаються бажаним успіхом.

Вгору піднесім серця! Ніколи не зневохочуймося в наших правильних змаганнях за справедливі права нашої Церкви, бо Христос-Чоловіколюбець, який прийняв український нарід до своєї Церкви в формі Української Католицької помісної Церкви, поможе нам цю форму далі вірно зберігати і розвивати, на свою славу, для загального добра цілої своєї Церкви й для спасіння наших душ.

—o—

„МИ ЗБЕРІГАЄМО ПРАВА ВСІХ"

ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ МІНІСТЕР ПРО ХРИСТИЯН ЄРУСАЛИМУ

Ізраїльський уряд знає, що Єрусалим дорогий не тільки жидам, а й християнам та мусулманам, сказав міністер закордонних справ Абба Ебан. «І наша програма така: забезпечити релігійне, культурне й соціяльне життя населення міста і тих, що входять у його брами, також християн, мусулман та інших прочан».

Один з послів, Еліягу Сасон, запитав у Кнесеті (парляменті), чи християни можуть будувати свої будинки в Єрусалимі.

Ебан відповів, що уряд дозволяє всім будувати. Останнім часом навіть дав фінансову та технічну допомогу різним християнським (католицьким, протестантським і православним) установам у Єрусалимі.

Ебан заперечив чутки про неприхильне ставлення уряду до християн. Він подав таку статистику жидів, мусулман і християн Єрусалиму:

рік	жиди	м-ни	хр-ни
1948	100,000	40,000	25,000
1967	195,000	54,000	10,800
1970	215,000	61,600	11,500

Кількість християн у Єрусалимі після 1948 року зменшилася, але втеча християн з міста припинилася, сказав Ебан.

Уривки заяви Ебана зі статистикою опубліковані в єрусалимській газеті «Пост» (11 липня).

Наприкінці червня в нюйоркському готелі «Шератон» був з'їзд американських мелхітів, які протестували проти кривд, яких християни зазнають на Близькому Сході, найбільше в Єрусалимі. На з'їзді ухвалено просити допомоги в Папи Павла, в президента Ніксона і в Об'єднаних Націй «за справедливий мир на Близькому Сході».

—o—

Богослужіння:

ЛИПЕНЬ — СЕРПЕНЬ

о. Д. Базюк
P.O. Box 10, High Prairie

25. — Гренд Прері 10; Кеітуан
1. серпня — Гай Прері 10; Гренд Прері 3
6. — Ройс 10
8. — Норд Стар 10; Гайнс Крік 3
15. — Ріно 10; Гай Прері 2
22. — Ройс 10; Ройкрафт 3
28. — Норд Стар 10
29. — Кеітуан 10

о. Д. Гнат
P.O. Box 68, Glendon
Ph. 635-3741

25. — Бонивил у церкві в Еншав год. 10 р.

о. Г. Гурко
P.O. Box 8, Radway
Ph. 736-3501

25. — Смокі Лейк
1. серпня — Радвей
8. — Восетна
15. — Елдорена
22. — Смокі Лейк
28. — Радвей (храм)
29. — Смокі Лейк

о. М. Гураль
11535 - 78 Ave., Edmonton
Ph.: 433-6572

25. — Менлі год. 10
1. серпня — Карвел год. 10
8. — Едсон год. 10

о. Є. Дмитрук
Ph. 424-1472
11139 - 110 A Ave., Edmonton

25. — Делф год. 10 р.
8. серпня — Лемонт 10 р.
15. — Делф 10 р.
19. Преображення — Делф Всен. год. 9 р.; Сл. Божа 10
22. — Ст. Майкел 10 р.
28. Успення — Восток св. Михайла Всен. 9 р., Сл. Божа 10 р.
29. — Лемонт

о. Ол. Захарієсевич
P.O.B. 215, Holden
Ph. 688-3835

25. — Голден год. 10:30 співана
1. серпня — Голден 8:30 рано, Коперник 10:30
8. — Голден 7 рано, Равнд Гілл 10 — (празник)
15. — Голден 8:30 рано, Дейленд 10:30 (празник)
22. — Голден 8:30 рано, Голден фарми 10:30
28. — Успення — Голден-фарми 10:30 — читана
29. — Голден 10:30 співана

о. П. Іванець
6036 - 105 B. St., Edmonton
Ph. 434-8279

25. — Ярослав

о. Б. Каричек
P.O. Box 391, Athabasca
Phone: 675-2593

25. — Атабаска 9; Бойл 11:30
1. серпня — Росінгтон 10
8. — Атабаска 9; Бойл 11:30
15. — Просперіті 9:30; Ню Пайн Крік 12
19. — Річмонд Парк 10 (храмовий празник)
22. — Атабаска 9; Бойл 11:30
28. — Атабаска 10 (храмовий празник).
29. — Фрейнс 10

о. Б. Лисак ЧСВВ
P.O.B. 58, Myrnam, Ph. 366-3890

25. — Ллойдмінстер 10
1. серпня — Мирнам 10
6. — Мирнам 10
8. — Файделіті 10:30
15. — Мирнам 10 празник
22. — Ллойдмінстер 10
29. — Моркемб 10; Бовелон 11:30

о. П. Литвин
Two Hills, Alta
Ph. 657-2345

8. серпня — Ту Гилс 10
15. — Ту Гилс 9; Новий Київ 10
22. — Ту Гилс 9; Плейн Лейк 10:30
29. — Ту Гилс 10

о. М. Мартинків
12204 - 113 Ave., Edmonton

1. серпня — Гей Лейкс 9:00; Кемроз 11:00
8. — Равнд Гіл 10:00 (празник)

о. П. Петришин
Box 83, Redwater, Alta
Phone: 735-3952

25. (храм - празник) — Редвотер 10 р.
1. серпня — Редвотер 10
6. — Преображ. Г. — Редвотер 9
8. — Редвотер 9; Федора 10:30
15. — Успення М. Б. — Редвотер 9; Вог 10:30 — (празник)
22. — Редвотер 10
29. — Редвотер 10

о. К. Стангрет
P.O. Box 322, Vilna
Ph. 636-3543

1. серпня — Вилна
8. — Стрий
15. — Спедден
19. Преображення — Сокаль (храм)
22. — Давиінг

Від понеділка, 26 липня цілий тиждень, від 9 год. рано до 3-ої пополудні, в приміщенні місцевої школи буде наука катихизму для всіх дітей цілої парохії. Навчати будуть дві Впреп. сестри служебниці. Проситься батьків привозити своїх дітей. В неділю 1-го серпня спільне св. Причастя дітей.

о. Р. Стародуб
P.O. Box 227, Innisfree
Ph. 592-3804

1. серпня — Левой 10 р.
8. — Ренфурлі 10 р.
15. — Іннісфрі місто 10 р.
19. — Іннісфрі 10 ренч 10 р.
22. — Іннісфрі 11 ренч 10 р.
28. — Менвіл 10 р.
29. — Іннісфрі 10 ренч 10 р.

Від 1 до 7 серпня катехизм дітей у Левой.

о. І. Черкавський
Ph. 948-3730
P.O. Box 141, Derwent

25. — Дервент 10:30

САСКАЧЕВАН

о. Б. Бачинський
922 - 168 St., North Battleford
Ph. 445-2731

25. — Витків
1. серпня — Норт Батлефорд
8. — Радісон
11. — Норт Батлефорд
19. Преображення ГНІХ — Медовлейк
22. — Витків
29. — Норт Батлефорд

о. М. Будз
P.O. Box 208, Vonda
Phone 47

25. — Гаврилюки

о. В. Фляк і о. Д. Сайко
Box 161, Cudworth, Sask.
Phone: 256-3306

25. — Кадворт і Гамболдт 9; Бруно і Твей 11

о. М. Шевчук
P.O.B. 36, Wakaw, Sask.

25. — Вакав 10; Сокаль 11:30
1. серпня — Вакав — 10 год.; Ст. Джулієн 11:30
8. — Вакав 9; Прудгом 11
15. — Вакав 10; Сокаль 11:30
22. — Вакав 9; Борщів 11

БРИТАНСЬКА КОЛЮМБІЯ

о. І. Макух
Victoria, B.C., Ph. 384-2292
1112 Caledonia Ave.

25. — Вікторія 9 р.
1. серпня — Вікторія 9 рано
8. — Вікторія 9 рано; Шемайнус 3 попол.
15. — Порт Алберні 9 рано
22. — Вікторія 9 рано
29. — Вікторія 9 рано

ЦЕРКОВНІ СВЯТА

Юліянський календар:

25 липня. Сьома неділя Голос 6

1 серпня. 8-а неділя. Голос 7

8 серпня. 9-а неділя. Голос 8

15 серпня. 10-а неділя. Голос 1

19 серпня. Переображення Господнє (необов. свято)

22 серпня. 11-а неділя. Голос 2

29 серпня. 12-а неділя. Голос 3

Григоріянський календар:

25 липня. Восьма неділя. Голос 7

1 серпня. 9-а неділя. Голос 8

6 серпня. Переображення Господнє (необов. свято)

8 серпня. 10-а неділя. Голос 1

15 серпня. 11-а неділя, Успення. Голос 2

22 серпня. 12-а неділя. Голос 3

29 серпня. 13-а неділя. Голос 4

NOMINATIONS ARE INVITED for the ANNUAL ALBERTA GOVERNMENT ACHIEVEMENT AWARDS

ПРОСИМО ПРО ЗГОЛОШЕННЯ НА ЩОРІЧНІ АЛЬБЕРТСЬКІ НАГОРОДИ ЗА НАДЗВИЧАЙНІ ОСЯГИ

Щороку дається признання тим албертцям, які в минулому році здобули визначне признання в Канаді і-або-за кордоном за їхні осяги в (а) послугах, або (б) в їхній професії, або (в)в ділянці спорту чи розваги як не-професіоналісти.

Пропоновані кандидати на нагороду мусять бути мешканцями Алберти, і якщо йдеться про спорт, вони мусять змагатися як аматори у визнаних канадських спортових змаганнях, чи то як поодинокі змагуни чи члени спортової команди.

Всі кандидати на нагороду повинні дістати своє признання в часі між 1 вересня 1970 р. та 31 серпня 1971 р.

Кожний кандидат мусить мати поручителя (спонзора) та другого, що його піддержував би.

Всі зголошення кандидатів мусять бути подані до 1 вересня 1971 р.

Форми на зголошення кандидатів будуть вислані негайно після присилки залученого нижче купона, присланого прямо до:

"Achievement Awards Applications, Publicity Bureau, 1618 Centennial Building, Edmonton, Alberta.

ВИТНІТЬ ЦЕЙ КУПОН И ВИШЛІТЬ ЩЕ СЬОГОДНІ

To:
Achievement Awards Applications,
Publicity Bureau, 1618 Centennial Building,
Edmonton, Alberta.
Please send me necessary nomination forms for the Alberta Government Annual Achievement Awards.

NAME ....

ADDRESS ....

PROVINCE OF ALBERTA

✝

З глибоким жалем ділимося сумною вісткою із Родиною, Друзями, Приятелями та Знайомими, що в неділю, 18 липня упокоївся в Бозі мій найдорожчий муж і наш люблячий батько

бл. п. ІВАН ШЕВЧУК

Покійний народився 9 жовтня 1922 р. в Шарпанцях, пов. Сокаль, Західна Україна. Середню освіту закінчив у Сокалі, а університетські студії у Львові й Мюнхені. До Канади прибув 1948 р. Від 1956 р. працював як аналіст у ляборатоpіях Шерріт Гордон Майн у Форт Саскачевані, Алберта.

Похоронні відправи: в п'ятницю, 23 липня в каплиці похоронного закладу Парк Меморіял (111 і 97 вул.) о 8-ій год. вечора Панахида, а в суботу, 24 липня, о год. 9:30 ранку ЗАУПОКІЙНА СВ. ЛІТУРГІЯ й ПОХОРОН з катедральної церкви св. Йосафата. Тлінні останки покійного будуть зложені на українському цвинтарі св. Михаїла.

Прибиті горем:

Ольга Н. — дружина;
Дарія — дочка, 16 років;
Мирон — син, 14 років;
Маруся — дочка, 10 років;
Роман — син, 12 років;
Андрій — син, 8 років;
Микольцьо — син, 4 років;
Василь та Марія Микитів — тесті та сестри й брати в Україні.

✝

З великим жалем і в глибокому смутку ділимося болючою вісткою з ріднею, приятелями, знайомими, що в неділю, 18 липня, в трагічному випадку біля Едмонтону вмер

бл. п. ІВАН ШЕВЧУК

Народжений 9-го жовтня 1922 р. в Україні (Сокальщина), визначний член ОУН (кол. курієр Івана Климова - Леґенди); середню освіту закінчив у Сокалі, університетські студії у Львові і Мюнхені; політичний в'язень німецьких тюрм і концтаборів; організатор і виховник молоді, суспільно-громадський діяч в Едмонтоні.

Залишив горем прибиту дружину Ольгу з 6-ма діточками, ближчу і дальшу рідню в Україні та поза її межами.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Організації Українського Визвольного Фронту

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ

UKRAINIAN NEWS

Український католицький тижневик ◆ Виходить щочетверга в Едмонтоні ◆ Видає Спілка «Українські вісті» ◆ Річна передплата в Канаді: $5.00, поза Канадою: 6.00; зміна адрес": 15 центів.

Published every Thursday in Edmonton ◆ Member of the Canadian Weekly Newspapers Association ◆ Yearly subscription in Canada — $5.00, in other countries — $6.00.

Ukrainian News, 10967 - 97 Street, Edmonton 17, Alberta

Телефон 422-5708 Telephone

Second class mail registration number 1035.

ВЕЛИКА ХАРТІЯ ДЛЯ АЛБЕРТСЬКИХ МЕНШИН

(юк) Шіснадцятого липня, ще не цілий тиждень тому, відбулася в Едмонтоні Албертська конференція для справ багатокультурности, на якій прем'єр цієї провінції дост. Гаррі Е. Стром виголосив довгу промову п.з. «Нова культурна політика для провінції Алберти».

Звідомлення про конференцію подане в цьому числі «УВістей». Що ж до промови прем'єра, то вага її така велика, що, не зважаючи на її розмір, ми вирішили повністю перекласти її українською мовою; половина її опублікована в цьому числі «УВ», решта ж буде вміщена в черговому.

Опублікований документ «Нова культурна політика для провінції Алберти» можна назвати «Великою хартією для албертських меншин» («Магна Харта» — перша британська конституція з 1216 року, надана королем Джоном; нею, почався розвиток британського парляментарного устрою).

1. «ЄДНІСТЬ У РОЗМАЇТТІ»

Основний принцип меншинної політики прем'єра Строма — це: «єдність у розмаїтті». Цей принцип він обґрунтовує в майже половині своєї довжелезної промови.

Ця частина програми — багата в цитати. Тут і цитата з Заяви ЮНЕСКО, і з резолюцій міжурядової конференції над культурною політикою, що відбулася в серпні 1970 року у Венеції, — до речі, участь у ній брав мін. Амвросій Головач, — і цитата з «Білого документу про розвиток людських ресурсів», приготованого ще попереднім прем'єром Меннінґом, і врешті широкі цитати з четвертого тому звіту королівської комісії для справ двомовности і двокультурности.

Мета програми прем'єра Строма дуже ясна: зберегти і розвинути меншинні культури Алберти, зокрема зберегти мови албертських меншин. Тут можна навести декілька найважливіших точок з цієї широчезної програми:

1. Утворення меншинних шкіл від 1-ої до 12-ої кляс з мовою викладання українською, німецькою, італійською тощо; одну годину денно застережено для навчання англійської мови.

2. В інших школах, в окрузі яких живе якась частина меншинної групи, передбачається не тільки навчання т.зв. другої мови, іншої, між англійська і французька, але й навчання цією ж мовою історії, культури й літератури даної меншини.

3. Шкільним радам будуть признані окремі дотації за кожного учня, що вивчатиме „другу" мову.

4. Теж приватні (парафіяльні) школи меншин матимуть право на окремі дотації за кожного учня, але під умовою, що рівень навчання, по перевірці департаментом освіти, буде визнаний задовільним.

5. Навчання і студії меншинних культур і мов будуть поширені в албертських університетах і коледжах. Прем'єр Стром згадав тут утворення при університеті в Едмонтоні окремого інституту совєтських і східно-европейських студій.

6. Самодіяльні гуртки (хори, танцювальні, музичні, театральні ансамблі тощо) одержать поширену фінансову допомогу уряду.

7. Теж в ділянках радіопередач і телебачення меншини найдуть фінансову підтримку уряду.

І так далі! Читаємо і ледве своїм очам віримо. І тяжка думка родиться в голові: якби в Українській РСР, т.зв. «суверенній» українській державі, було таке ж щире намагання зберегти українську мову й культуру, як у програмі прем'єра Строма, то українські серця — і там, в Україні, і тут, у Канаді — не здригалися б з тривожного болю за майбутнє свого народу.

II. «КЛЮЧ — ЦЕ БАЖАННЯ ВИЖИТИ»

Один з останніх уступів промови має заголовок: «Ключ — це бажання вижити». І справді, ключ до того, щоб меншинам отворилися багаті скрині провінції (кажуть, що вона готова фінансувати плян до висоти 20 мільйонів долярів), — у їх руках, у руках меншин.

Коли яка меншина не матиме бажання вижити, програма прем'єра Строма їй не поможе, вона загине. Сказав прем'єр: «Але воля вижити все ще є в самій групі, а не в уряді, його установах чи службовцях».

І про це повинні пам'ятати передовсім ми, українські мешканці Алберти. Нам подають помічну руку, нам хочуть допомогти. Чи і в якій мірі ми візьмемо допомогу, залежатиме не тільки від інтерпретації програми прем'єра Строма, але ще в більшій мірі від нас самих, від нашого бажання, нашої організованости.

На наш едмонтонський відділ КУК з деякою тривогою глядітиме ціла українська Канада. Як він зуміє вивчити „нову культурну політику для провінції Алберти", як зуміє використати її для збереження нашої мови й культури? Немає сумніву, що в цій справі неухильна потреба в спільній дії, в якнайширшому усвідомленні можливостей, які дає ця програма.

Едмонтонський відділ КУК мусить узяти ініціятиву, мусить почати спільну широку дію. І то вже, без проволоки.

Партизанські дії окремих організацій чи шкіл не дадуть бажаних вислідів, вони тільки поменшать наші шанси на успіх.

III. НОВА ПРОГРАМА І ВИБОРИ

Назва програми прем'єра Строма аж ніяк не віддзеркалює її змісту, бо ж це — не «нова культурна політика для провінції Алберти», це насправді — нова культурна політика для меншин цієї провінції, единий такий документ в історії Канади.

Тут треба сказати не без гордости, що в його створенні чи не найбільшу ролю відіграв українець Амвросій Головач, тепер міністер культури, молоді і розвагв албертському кабінеті.

Як пояснити камуфляжний характер самої назви цієї революційної програми? В формулюванні прем'єр Стром мусив ступати дуже обережно, щоб не станути надто твердо на британські пальці. Бо брак у найвищій мірі дипломатичного підходу міг би означати втрату підтримки виборців британського роду, можливо, навіть втрату недалеких провінційних виборів. Саме вони по-

(закінчення в 3-тій колонці)

„Основний закон Церкви"

ЩО ДІЄТЬСЯ З НИМ?

«Ми приймаємо і прийматимемо кожну конструктивну критику, але ми здивовані неприхильністю деяких кіл», сказав у Римі бельгійський каноніст (знавець церковного права) В. Онклен, головний помічник кардинала Перікле Фелічі, архітектора нового кодексу церковного права.

На недавній пресовій конференції В. Онклен сказав, що комісія, створена 1965 року папою Павлом VI, випрацювала проєкт конституції Церкви, що зветься «Лекс фундаменталіс Екклесіє» (Основний закон Церкви). Ця частина кодексу буде спільна всій Церкві. Латинська і Східні Церкви матимуть свої окремі кодекси.

Багато змін

Перший проєкт «Основного закону» зазнав багатьох змін, але й другий проєкт ще не задовольняє всіх.

«Церква потребує правних норм», сказав рішуче Онклен. Це була відповідь тим богословам, що не хочуть конституції „на зразок американської" чи взагалі сумніваються в можливості конституції Церкви.

Відомий німецький богослов Карл Ранер каже, що кожна конституція по своїй суті статична, а Церква по своїй суті динамічна.

Були й гірші закиди. Американська асоціяція церковного права обвинуватила творців нового кодексу церковного права, нібито вони не зважають на рішення II Ватиканського собору. Інститут релігійної освіти в італійському місті Болоньї засудив «Основний закон Церкви» як юридичний саботаж, що має на меті припинити обнову Церкви в дусі II Ватиканського собору.

Багато кому не подобалась секретність, мовляв, ніхто нічого не знає, що діється. Проєкт «Основного закону», сказав В. Онклен, одержали всі єпископи і могли дати текст тим своїм священикам, яких вони питали про їхню думку.

В італійських газетах, не зважаючи на всю секретність, головні точки «Основного закону» давно вже були подані.

Східна самоуправа

Католики східних Церков, річ ясна, найбільше зацікавлені питанням самоуправи. Чи творці «Основного закону Церкви» визнають тезу, що вселенську Церкву становлять окремі, помісні Церкви? Це питання було обговорюване. Його не можна обійти. Покищо його розв'язали компромісово, щоб поєднати давню традицію з теперішнім фактичним станом.

Виявляється, що в рішеннях II Ватиканського собору немає одностайної термінології. Собор говорить про Церкву місцеву (локаліс) і частинну (партікуляріс), прикладаючи таку назву не тільки окремій Церкві (обрядові), а й окремій дієцезії (єпархії). Творці «Основного закону» за основну складову частину Церкви визнають дієцезію і зазначають, що деякі групи дієцезій (єпархій) можуть становити особливу Церкву (Екклесія пекуліяріс), себто автономну.

На єпископському синоді, що відбудеться восени в Римі, кардинал П. Фелічі подасть звідомлення «про те, що зроблено, і як багато ще залишається роботи», сказав Онклен. Ніякого голосування тепер не буде. Єпископи далі можуть подавати свої зауваження. «Ми не будемо нав'язувати їм нічого, чого вони не хочуть», сказав Онклен журналістам.

ВЕЛИКА ХАРТІЯ

(закінчення передової)

кажуть, настільки «нова культурна політика» найде своє виправдання або засуд.

Коли між шовіністично настроєними англосаксонцями вона принесе прем'єрові Стромові деякі втрати, вона повинна принести йому і деякі користі. Немає сумніву, що меншини нашої провінції у власному інтересі повинні у виборах голосувати за нову культурну політику Строма. Це стосується зокрема українців, що, через свою активність і організованість, готові скористати найбільше з нової програми.

З СЕРІЇ НАРИСІВ «14 ДНІВ В УКРАЇНІ»

З ПОКЛОНОМ ДО ШЕВЧЕНКА

о. Михайло ШЕВЧУК

Хто хоче їхати до Канева, той мусить спершу зголоситися в Інтуристі. Відповідно до кількости зголошених відбувається подорож до могили Шевченка.

Ще до вечері попереднього дня я знав, з ким їхатиму: двоє українців з Америки старшого віку, більш-менш мого. Вони приїхали з Москви.

Тут, в Інтуристі, скоро помічають, хто який турист: чи от собі турист, чи людина з грішми. Коло моїх нових знайомих дуже ходили всі на пальцях.

Трохи мені смішно дивитися на ці „пережитки" капіталізму в психології, які ніде в світі не переживаються, найменше в СССР!

Мої знайомі — милі люди. Розпитували мене про західноукраїнські області, куди вони звідси їдуть. Я розказував, де бував і що бачив.

Ходили ми разом на Володимирову гірку. Робили багато світлин. До нас підійшла якась родина з Буковини: вчитель з дружиною і дітьми. Дуже було приємно.

ДО КАНЕВА

Після снідання в готелі їдемо. Насамперед кажуть заплатити: 14 долярів, і то американських. Таку таксу беруть від прочанина, що їде на Шевченкову могилу.

Чому маємо платити долярами? Адже вже взяли в нас доляри і дали рублі (свого рубля цінять на 9 центів дорожче за американського доляра, а на 13 центів дорожче за канадського). Це вже очевидне здирство. А тепер дорогу до Шевченка треба стелити оригінальною американською валютою!

Не ми перші протестували. Нікого це не вражає. До протестів тут привикли. Заплатили ми по 14 долярів — та й годі.

По дорозі, при новім готелі, беремо провідника. В авті — п'ять осіб: американське подружжя, я, провідник і шофер.

Провідник — студент университету. І він, і водій говорять з нами по-українському. Студент каже, що сподівається поїхати до Америки. У своїй службі «чічерона» (провідника) він познайомився з дівчиною з Америки. Написала, щоб приїхав на весілля до неї.

Американське подружжя запрошують його заїхати до них, якщо справді йому вдасться поїхати за океан.

Розмова, між усіма нами щораз щиріша. Різниця в поглядах час від часу буває, але намагаємося всі якмога бути чемними.

Поволі в розмову кидаємо деякі політичні уваги. Водій щось сказав про „бандерівців". Ми запитали його, чи він українець. Не дав нам прямої відповіді. «Мій батько русскій», сказав він.

А що він кинув фразу про „ворогів народу" і „вбивць", ми почали йому ставити деякі питання. «Я — сказав він — убив би ворога народу, хоч би це був мій рідний!»

Прикро таке слухати. Але по правді трудно сказати, що той чоловік думає. Турист, що приїхав до Америки, в розмові з першим-ліпшим американцем дізнається, що той думає; турист у СССР дізнається від совєтського громадянина насамперед те, що той громадянин повинен би думати.

Їдучи три години на північ Дніпровим берегом (проти хвиль води), ми цікаво оглядали все. Шлях здебільшого всюди добре збудований, але декуди ще викінчують.

Рівнина кругом; як є деяка горбовина, то не дуже помітна. Декуди є схожість з саскачеванським степом.

У селах, що ми проїздили, частина хат ще під стріхою. Сіл не дуже тут густо. І ніде не видно села, що було б як писанка.

Багато соняшників і городини. Вигляд усюди — ніби по жнивах.

Кожна дорога, якого їдеться вперше, здається довгою. Тут ні. Для нас цікаве було все, кожна дрібниця. Зрештою, трудно сказати, що є дрібниця. Роздоріжжя з написом «на Черкаси» для вас, певно, дрібниця. Для мене — ні. Адже в Карпатах я розмовляв з людьми з Черкас. Запрошували мене приїхати туди, і я навіть обіцяв, що поїду, як за п'ять років матиму знову ще раз поїхати в Україну. Напис «Черкаси» мені щось говорить. Це не чиста географія. З власного переживання бачу, що всеукраїнська єдність тепер куди більша, ніж була раніш. Раніш ця єдність була або історична, або уявна.

По дорозі (теж вертаючись до Києва) ми багато співали. Спочатку пісень світських, потім релігійних, а перед обідом заспівали голосно „Отче наш".

Спинилися ми вперше при Дніпровім заїзді, де стають автобуси. Виходимо з авта випростувати ноги. Я сходжу до Дніпра. Вперше рукою доторкаюся води. Зворушений благословляю хвилі могутньої ріки.

Тут був перший пам'ятник Шевченкові. Є якась хата. Біля неї старий дядько. На ногах хитається. Каже, що автам тут не вільно ставати, тільки автобусам. Але тепер лише один автобус тут стоїть. Наш водій заспокоює старого.

ШЕВЧЕНКІВ НАРОД

Їдемо до нового пам'ятника, оподаль від Дніпра. При нім, позаду, ніби під гаєм — великий будинок: заповідник і музей. Загально оглянувши, йдемо до заповідника. Так, є тут на що дивитися. Стоїть Шевченко велетнем серед свого народу. Не „сирота в ряднині"! Коли ж його народ позбудеться своєї сирітської долі?

Може, година пішла нам на оглядини. Звісно, багато зробили світлин. Їдемо на замовлений обід у літньому ресторані. Виходячи, бачимо книгу відвідувачів заповідника. Не всі відвідувачі записуються. Мій американець написав вірша. Не тільки я віршописець! Варто б знати, чи є в українців хоч одна людина, яка на своєму віку не написала ні одного вірша?

Нашвидкуруч я написав: На нарід, глянь Тарасе,/ На сьогочасну Україну:/ З вося несуть вони/ Ярмо нове, нову руїну./ А воля вимріяна їхня/ Їм далі тільки сниться;/ Щоб її здобути/ Нова борня ведеться».

Склав це і вже хотів записати в книгу відвідувачів Біля мене стояв мій провідник, і я подумав: користи з цього не буде, хіба клопіт.

Здавалося мені, що так каже розсудливість, а не страх. До полохливих я не належу. Міг би це підтвердити деякими фактами. А однак, коли, замість того вірша, я зробив у книзі просту прозаїчну записку, почував у душі докір Може, це була не розсудливість, а таки страх? Як трудно знати навіть себе самого...

Взагалі справа відваги і страху — то не тільки справа тих, що живуть в Україні. І ми, туристи, не повинні бути страшковими синами.

Обід — каже нам наш провідник — ще не готовий. Оглядаємо новий пам'ятник Шевченка з брунатного мармуру. Надворі спека. Краще б Шевченкові зійти на землю, ловити рибу в Дніпрі, писати вірші й малювати!

Цікаво: що було б, якби він справді живий тут з'явився! Яке б нове огненне слово кинув? І — головне — де б за це опинився?

Хіба ж за культом Шевченка не видно тут бажання приспати і навіть убити слово Шевченка?

Дивна сила цього поета! Він один зрушив народ, і хто знає, чи той народ на цю пору не стоїть, власне, на ньому одному...

Неприємно вражають різні торговці чи міняйли, що тут вештаються. А може, то вже така доля всіх храмів.

Аж два підійшли до мене робити хоч який „бізнес", коли я сходив униз робити фотографії.

Прегарно відбивається блакить неба у водах Дніпрових. Синява зверху і внизу поєднуються разом. Рідко де можна побачити таку красу.

Обід був добрий і багатий (аж два роди м'яса, пиріжки, горілка, я ще й вино привіз зі Львова). Наш водій, не зважаючи на всі запрошування, не взяв чарки. Ні краплини не пив: «Не вільно! Знайте: я в службі». Отак би усім водіям робити. Хвалю його за це. Видно, що тут страх людський (буде сувора кара!) глибше доходить до свідомости, ніж страх людський і страх Божий в інших країнах.

Американське подружжя заплатило за обід. Ціна справді низька: 9 рублів за 5 осіб. За милу гостину ми подякували жіноцтву, що працює в ресторані.

Ну, згадати б ще одну справу. Казати чи не казати? В ресторані біля величного заповідника нема туалети. Як спитаєте, то скажуть вам: «Уборная? Он там вона». Он там — це під деревами. Має аж декілька переділів. Чистоти не буду описувати: її там нема.

ВЕРТАЄМОСЯ

До Києва ми мали приїхати ще перед 5-ою годиною і приїхали на час.

В авті п-і Б. показала нам „Кобзаря", що його купила в Каневі. Сказала студентові щось прочитати. Той зразу прочитав один уривок справді гарно.

Співали ми багато. Говорили теж про релігію. Я ввесь час дивився на лівобережні краєвиди. Де-не-де трактори орали стерні. Потім бачили гурт шкільної молоді. Кудись їх везли на роботу.

У Києві ми в'їхали в якусь параду спортовців. Поліція закрила бічні вулиці. Наш сміливий водій гукнув, що везе «иностранців». Чужинецьких гостей пропустили. Ми скоро приїхали до готелю.

Подорож до Канева закінчена. Гарна подорож. Без перебільшення скажу: незабутня.

Дякуємо і прощаємося з провідником і водієм. Двоє американців їдуть до Львова, я — до Канади.

«Залишайтесь з нами!» Такі слова кажуть туристові, бо так казати годиться. До голови ці слова не доходять, але в серці викликають гіркий жаль. Бо хіба ж ми чужі туристи? І хіба це не наша земля?

З'ЇЗД РУМУНІВ

У Детройті відбувся з'їзд румунів-католиків, які в ЗДА мають свої церкви, але не мають єпископа. Їхні священики залежні від римо-католицьких єпископів.

Европа то велика казка про чартерові польоти

ВАШ АҐЕНТ ПОДОРОЖЕЙ І Сі-Пі-Ер МАЮТЬ БАГАТО РІЗНИХ ДОРІГ ДО ЕВРОПИ

ДЛЯ ВАС ПРАВИЛЬНА ЛИШЕ ОДНА

Чартерові польоти до Европи догідні для деяких людей. Через це СіПіЕр має чартерові лети. І ми можемо подати вашій секретарці докладні інформації про це. Але для інших людей чартеров польоти можуть бути закоштовні і занадто обмежуючі. Дивно вам? Ця сторінка допоможе вам вирішити, чи вони зручні для вас. Тоді ваш аґент подорожей може допомогти вам плянувати вам вакації, які були б досконало достосовані до часу, що ви можете використати, грошей, які можете видати, та того, що ви схочете мати із ваших вакацій в Европі.

Якщо порівняєте оці пляни подорожей, можете бути певні, що ваші вакації не покажуться у висліді такими, що були догідні для кого іншого.

Чартерові польоти

Чартерові польоти дуже догідні для людей, що їх не турбує, якщо вони летять з більшою групою подорожніх, і хотять летіти лише до одного місця. Але чартерові літаки не завжди є найдешевшою дорогою до Европи. Ви платите додатково за кожну милю після прибуття до Европи. Всі діти понад два роки життя мусять платити повну оплату за переліт. До того ви мусите бути повноправним членом клюбу через шість місяців. Як повідомили недавно газети, на чартеровому польоті відкрито одного подорожнього, що не був повноправним членом клюбу, у висліді чого відкликано політ й усі пасажири залишилися на льоді. Деколи чартеровий політ складається з двох груп, і якщо одна група відмовиться летіти, ви мусите доплачувати до квитка, щоб вирівняти кошта перельоту.

Прогульковий політ на 17 - 28 днів

Цей політ передбачений для людей, що мають три тижні вакацій, хоч його можна продовжити до 28 днів. Ви мусите бути в подорожі найменше 17 днів. Ви можете по дорозі задержатися ще в двох місцях в додатку до вашого кінцевого місця подорожі. Тут не потрібно ніякої групової поїздки ані задатку наперід ви летите звичайним літаком, коли хочете. Квиток коштує бл. 65% звичайного квитка на економічний переліт. Діти нижче 12 років платять половину.

Прогульковий політ на 29 - 45 днів

Це справді ощадностева подорож — на $58 до $120 менше, як подорож на 17-28 днів, залежно, куди в Европі ви їдете. Ідеальна для тих, що мають вакації місяць або більше. Можна зупинитися один раз по дорозі до кінцевого місця подорожі. Не потрібно групи. Подорожуйте кожного дня, який вам вигідний, нормальним літаком. Діти нижче 12 років платять половину ціни. Але пам'ятайте: ви мусите бути в дорозі найменше 29 днів.

Спільна група із 40 осіб

Ще більша ощадність на цій подорожі — до $164 на 17 - 28 денній подорожі — відповідно до сезону та до місця подорожі в Европі. Подорожувати можна котримнебудь літаком протягом року, якщо ви подорожуєте з групою 40 осіб, замість повного літака й ви не мусите зобов'язуватися приземлюватися денебудь й група може летіти й вертатися, коли захоче. Діти нижче 12 років платять половину. Але пам'ятайте: ви мусити відлітати й вертатися з цілою групою — 40 осіб.

Крім того, є ще економічний переліт

На перший погляд він виглядає менше поплатний. Зате він дозволяє на задержку на необмежений час (аж до одного року). Ви можете залишитися на так довго, як вам завгодно в багатьох містах по дорозі до вашого кінцевого місця подорожі. Ви можете повертатися до дому з іншого міста, як те, що було кінцевим у вашій подорожі. Діти нижче 12 років платять половину ціни. Якщо шукаєте вигідної подорожі, то це подорож для вас!

По інформації звертайтеся до нас, пишучи (англійськими буквами) ваше ім'я та адресу на понижчому купоні:

CP AIR — Room 202 NAR Bldg. Edmonton

NAME ....
ADDRESS ....
PHONE ....
Where are you going ....
When are you going ....
How many of you are going ....

CP Air

Подорож літаками «Сі-Пі-Ер» — то справа на ввесь світ.

Edmonton CP AIR Phone 429-6371 | Calgary Phone 265-8300 | Winnipeg Phone 942-0141

Про права албертських меншин

ВЕЛИКА ПРОМОВА ПРЕМ'ЄРА Г. І. СТРОМА

Канада є батьківщиною багатьох народів, що прибули сюди з різних країн. „Канадський родовід", публікація Канадського відділу громадянства з 1967 р., начислює 47 етнокультурних груп. Одні з них є нащадками народів, що поселилися в Канаді кілька десятків років тому, інші осіли тут зовсім недавно. Проте час прибуття не має великого значення, важливим є багате культурне розмаїття, що є нашою спільною спадщиною. Об'єдна н о ю працею ми збудували країну, якою можемо гордитися. Але ця праця далеко не закінчена. І в Канаді і в цілому світі надії на продовжене дозвілля привертають дедалі більшу увагу та кладуть натиск на незнаний досі культурний розвиток. Мій уряд вітає цю течію і радіє, що Канада, з її розмаїттям народів і багатосторонністю культур, має солідну базу для звільнення творчої енергії і талантів всіх її громадян.

Наше завдання ясне. Канада наділена багатими мовними і культурними ресурсами. Їх треба розвивати згідно з 1-ою статтею важливої Деклярації про засади міжнародної культурної співпраці, виданої з приводу 20-річчя Юнеско в 1966 році:

1. Кожна культура має свою вагу і вартість; їх треба шанувати і розвивати.

2. Кожний народ має право і обов'язок розвивати свою культуру.

3. В їхньому розмаїтті і відмінностях та у взаємовпливі одної на одну, всі культури творять частину спільної спадщини, що належить усьому людству.

Не може бути сумніву про правдивість повищого. Тому користі, які Канада може одержати наслідком введення в життя цих засад, мають безцінну вартість.

ДЕМОГРАФІЧНА БАЗА

Ми всі знаємо, що албертське населення складають різні етно-культурні групи. Їх багато, включаючи сюди і найбільшу британську групу. Згідно з останнім переписом населення з 1961 року албертці британського походження складають 45 відсотків населення провінції. Це ми всі знаємо, але чи знаємо, що решта населення Алберти більша, ніж усе населення Ню Бронсвику, Нової Фундляндії чи Принс Едвард Айленду, майже така завелика, як населення Нової Шотляндії.

Албертці водночас є багатомовним населенням. В 1961 році 27 відсотків подали не-англійську мову своєю рідною. Це має свою вагу з двох причин. По-перше, цей факт показує, що англійська мова утверджена, як основний засіб спілкування Алберти, і нема чого боятися балканізації. Насправді, згідно з 4-им томом Звіту Королівської Комісії про двомовність і двокультурність, „тільки один відсоток канадського населення не знає ні англійської, ні французької мов" (9 стор.). По-друге, цей звіт показує, що Алберта є, без суміву, багатокультурною спільнотою і що ми маємо солідну базу для побудови багатовимірної двомовности. А що зв'язок між культурою і мовою нерозривний, ні те, ні те поняття не можна ігнорувати при розвитку нової культурної політики. Тому обидва ці поняття мусять стати інтегральною частиною тієї політики так із-за історичних, як і гуманістичних причин.

Доктрина про розвиток,

спертий на різноманітності і людських ресурсах.

Природне коріння нової культурної політики мого уряду находимо в Білому документі про розвиток людських ресурсів, виданому в 1967 році тодішнім прем'єром, тепер сенатором Ернестом С. Менінґом. Ось відповідна стаття із цього документу:

ВИЗНАЧАЮЧИ, ЩО атмосфера і почуття єдности між людьми є абсолютно істотним для розвитку і міцности так нашої провінції, як і цілої Канади, ми поручаємо для населення Алберти і для всіх громадян Канади наступні принципи, важливі для досягнення справжньої і тривалої єдности, провінційної і всеканадської:

(а) Доктрина різноманітности — треба визнати важливість і вартість різноманітности в людському житті, спілкуванні і культурі. Уряд Алберти вважає різноманітність мов, культурної історії та заінтересувань албертського населення безцінним скарбом та щиро вітає прибуття до цієї провінції народів всіх культур і етнічних походжень, які шанують різноманітність у житті та бажають соціяльного клімату, в якому індивідуальна унікальність є бережена і доцінювана.

(б) Єдність у відмінності — В засаді є два основні підходи для досягнення єдности в країні, мешканці якої різняться між собою під багатьома оглядами. Перший підхід це ідея „мелтінґ пот"-у, яка намагається знівелювати характеристичні ознаки людей та підкорити їх спільним знаменникам. Ця ідея творіть „єдність у пристосуванні". Альтернативою є підхід „мозаїки", який дозволяє окремим особам і групам затримати свої характеристичні ознаки та водночас будувати єдність на ґрунті спільної лояльности і спільних інтересів. Цей мозаїковий підхід витворює „єдність у відмінності", яку можна окреслити як національну мозаїку, що дає у висліді єдину національну ідентичність. Оцей підхід і має перевагу в Алберті, де у висліді наша суспільність дуже збагатилися користями багатокультурности і водночас зберігає стан єдности, міцніший, ніж у решті Канади. Канада повинна змагати до „єдности у відмінності" в якнайширших розмірах, бо така єдність і більше побажана і більше здійсненна, нж єдність нівеляції.

Мій уряд якнайщиріше підтримує це становище і є зацікавлений у тому, щоб характеристичний культурний потенціял окремих осіб і груп вчинити важливим фактором у програмі розвитку людських ресурсів. Наприклад, у січні 1968 року покликано до життя Уряд розвитку людських ресурсів. Сьогодні цей уряд не тільки намагається стимулювати і координувати урядові програми і послуги в ділянці людських ресурсів, але й веде свою власну дослідну роботу щодо соціяльних умов, які побуджують продуктивне і творче життя.

Департмент культури, молоді і розваг.

Що більше, ще перед установленням Уряду розвитку ухвалено закон про культурний розвиток у 1946 році. Метою цього закону було забезпечити наше населення можливостями культурного збагачення, індивідуального самовислову і визнання цінности мистецтва. Саме ця мета стала головним завданням недавно установленого Департаменту культури, молоді і розваг. Обсяг діяльности нового департаменту в ділянці культури — широкий, починаючи від Провінційного музею і архіву в Едмонтоні, ювілейних авдиторій в Калгарах і Едмонтоні і співпраці з Інститутом Гленбов-Алберта в Калгарах, а кінчаючи найменшою мистецькою програмою. Теж у ділянці культури Відділ культурного розвитку при департаменті витратив понад мільйон долярів в 1970-71, допомагаючи бібліотекам, музичній ділянці, мистецтву і ремеслам, драматичному мистецтву і стипендійним фондам. Окремі ділянки діяльности цього відділу є зачадто численні, щоб їх всіх згадати. Проте при допомозі музичних шкіл і фестивалів, драматичних конкурсів, мистецьких і ремісничих робітень, виставок, драматичних шкіл і мистецьких турне албертці мають нагоду познайомитися із найкращими талантами і самим включитися в живий потік мистецького життя.

Така участь має особливу вагу, бо своїм змістом і самою зустріччю людей з різних етно-культурних середовищ виявляється багатокультурний характер албертської спільноти. До того ж ми пропонуємо поширити і продовжити такі програми. Школа і фестивалі народних танців, які можна проводити у Школі мистецтва в Бенф, плянує Відділ Культурного розвитку. Так само плянується провінційна бібліотека з книжками та іншими матеріялами про драму, фольклор, музику, мистецтво, ремесла, мовну і культурну історію етно-культурних груп у всіх мовах, на які буде попит.

Немає сумніву, що справа культурного розвитку була в Алберті предметом постійного зацікавлення. Культурні програми громадських спільнот і організацій мають тут своє заслужене місце. Тому в ділянці нової культурної політики уряд намагається посилити наші спільні зусилля, так приватні, як і урядові, щоб не відставати від важливих процесів, які проходять у світі. Алберта і її культурні організації вели перед у поступовому законодавстві щодо культури; мій уряд вирішив і далі стояти в передових лініях культурного фронту.

Міжнародна конференція Юнеско над культурною політикою

При кінці серпня 1970 року Юнеско влаштувало конференцію, що мала світовий відгомін. Це була міжнародна конференція про інституційні, адміністраційні і фінансові аспекти культурної політики, перша на світі такого розміру й ширини. Звітуючи перед Албертською леґіслятурою 17 березня 1971 року, Дост. Амвросій Головач, міністер культури, молоді і розваг, що був її учасником, заявив що „одним з найважливіших принципів, що їх проголошено на цій конференції, — а стосується він країн з кількома культурними, етнічними чи мовними спільнотами і країн федеральної структури, — став принцип, що культурній спадщині треба дати автономію та її зберігати. Його прийнято величезною більшістю як провідний принцим".

І справді резолюція ч. 19, ухвалена конференцією, закликає всі уряди взяти як „вихідну точку формулювання культурної політики" відмінності культурних і мовних спільнот у межах їх кордонів (кінцевий звіт міжнародної конференції, стор. 24). В погодженні з цією, широко підтриманою резолюцією, мій уряд, з допомогою громадських культурних організацій, наміряє і далі присвятити велику увагу відмінностям культурних і мовних спільнот при формулюванні майбутньої культурної політики в нашій провінції.

Четвертий звіт Комісій двомовности і двокультурности. Культурний внесок інших етнічних груп.

І в Канаді ще дуже недавній документ закликає уряди присвятити більше уваги аспіраціям культурних і мовних спільнот. Цей документ це четвертий том звіту Королівської Комісії про двомовність і двокультурність п.з. „КУЛЬТУРНИЙ ВНЕСОК ІНШИХ ЕТНІЧНИХ ГРУП". Шість рекомендацій звіту, цілком в обсязі провінційних юрисдикцій, стосуються соціяльних прав і освіти. Дві дальші рекомендації частинно входять у компетенції федерального уряду і стосуються виборчих прав, літератури і мистецтва. Я хочу обговорити ці рекомендації та подати пропозиції під такими трьома заголовками: (а) соціяльні і виборчі права, (б) освіта і (в) програма культурного розвитку.

(а) ПРОПОЗИЦІЇ щодо соціяльних виборчих прав.

Соціяльні права стосуються справедливою наймання робочої сили і розподілу приміщень, теж домобудівельного законодавства, яке забороняє дискримінацію через расу, віру, кольор, національність, предків і місце походження. Мій уряд визнає важливість цієї проблеми для осіб, що відрізняються від інших расою, релігією чи народністю. З 1966 року Алберта має закон про людські права і Відділ людських прав при Департаменті праці. А що ніякий уряд не може усунути законом упередження і неуцтво, політика в застосуванні Акту спирається на звичайному глузді в розв'язці труднощів. Через наші заходи в напрямі багатокультурности і при допомозі таких організацій, як ваші, мій уряд сподіється створити атмосферу, яка усуне дискримінацію. Коли ж ми завжди готові воювати із дискримінацією законним шляхом, ми мусимо спільно працювати, щоб її викорінити. Щоб ще далі підкреслити рівність всіх етно-культурних груп, мій уряд готовий усунути всі існуючі різниці в провінційнім законодарстві, що стосуються виборчих прав і публічного наймання.

(б) ПРОПОЗИЦІЇ щодо освіти.

Наступні п'ять рекомендацій четвертого звіту Королівської комісії про двомовність і двокультурність стосуються освіти, перші три передуніверситетської, дві дальші університетської освіти. Рекомендації III і V пропонують, щоб мови, інші, ніж англійська і французька, були доступні шляхом вибору в публічних початкових і середніх школах всюди, де є достатнє запотребування. Важливість обох рекомендацій не можна переоцінити.

В законах, ухвалених на недавній сесії, мій уряд визнав усі мови леґітимними другими мовами для навчання в першій і другій клясі з тим, що одна година має бути призначена на англійську мову. В клясах від третьої до дванадцятої можна навчати половину предметів у мові не-англійській під умовою, що можливість вивчати англійську мову буде дана батькам, які вимагатимуть того, і під умовою, що міністер освіти затвердить відповідний плян.

Наступні мови є вже предметом навчання на провінційній базі, бо на них є широке запотребування: французька мова, як мова навчання і як предмет, від першої до дванадцятої кляс; німецька, українська і латинська як предмети від семої до дванадцятої кляс. Еспанська, російська і угорська мови є предметом в клясах від десятої до дванадцятої через низьке запотребування. Ви бачите по цьому, що мій уряд ставиться до навчання мов серіозно, визнаючи, що ключем до їх навчання, так як мов викладання і предметів, є місцеве запотребування, висловлене шкільними радними.

Проте мій уряд визнає близький зв'язок між попитом і ставленням широких громадських кіл, до навчання мов і етнічних культур, які він намагається підтримати. Ми розуміємо теж труднощі, з якими деякі групи зустрічалися в минулому. Тому нова культурна політика мого уряду намагається далі розвивати атмосферу, в якій мови, вживані в нашій провінції, найдуть визнання і охочих їх вивчати.

До того мій уряд і люди, що стоять близько до мовної проблеми, є переконані, що навчання можна поліпшити до мовної плинности. Нам здається, ніби мовного коня поставлено перед багатокультурний візочок. Можливо, що коли б молоді вивчали різні аспекти етнічних культур, які так розкішно проявляються в Алберті, наука мов проходила б природніше. Тому метою мого уряду є поширити вивчення різних етнічних груп на всіх ступнях шкільної програми. Ми сподіємось, що така програма стимулюватиме учнів до науки та дасть їм змогу здобути краще знання мовних скарбів Алберти.

Але ми приготовані піти навіть дальше. Раз зацікавлення у вивченні другої мови викликане, тоді треба подбати, щоб воно не перемінилося тільки у засвоєння граматичних правил чи запасу слів. Як це стверджено в четвертому томі Королівської комісії і моїх увагах до Комітету Українців Канади у квітні ц.р., культурні предмети, що мають відношення до мови, є важливі, бо вони надають вивченні мови „живу" базу. Тому побажано, щоб окремі предмети, як соціологію, літературу і мистецтво, засвоювати в тій мові, яку учень вивчає. Так, згідно з недавньою поправкою Шкільного закону, окремі чи об'єднані курси історії і літератури етно-культурних груп Канади треба засвоювати і вивчати в їх власній мові. Місцеві шкільні ради можуть допомогти в цьому, установлюючи проєкти, які зможуть користати із спеціяльного фонду при Департаменті освіти.

Повищий підхід, як кожна нова ідея, не обійдеться без комплікацій, багато з них психологічно порядку. Це зокрема стосується початкового періоду. Нема сумніву, що будуть потрібні вказівки, їх, очевидно, треба буде опрацьовувати постійно, і цей обов'язок впаде на Департамент освіти у співпраці з зацікавленими групами. А в міжчасі дуже важливо, щоб всі групи, зокрема менші, були свідомі того, чого їм чекати.

Уряд, у введенні в життя своєї нової культурної політики в ділянці освіти, приймає ось такі критерії:

1.: Виявлений і постійний попит буде найважливішим фактором у забезпеченні освітних послуг.

2.: Недавнє законодавство щодо мови шкільного навчання треба вважати за максимум того, що уряд готов підтримати. До того ж практичне застосування цього законодавства мусить іти впарі з доступністю вчителів і підручників, теж з згодою шкільних рад.

3.: Щирим бажанням уряду є поширити лінґвістичні студії та зберегти і розвинути мистецтво і традиції різних етно-культурних груп. Ми хочемо допомогти створити клімат і установити певну культурну атмосферу, що просунуть вперед ліновістичні студії. Проте зацікавлення мусить прийти знизу.

4.: Мій уряд готовий дати фінансову допомогу на базі кількости учнів етнокультурним групам у веденні їх власних приватних (парафіяльних) шкіл. В цією метою ці школи будуть ґрунтовно вивчені і перевірені, а це допоможе визначити дотацію на кожного учня приватної школи. Ще одна головна мета вивчення цих шкіл буде відокремити ті з них, що зможуть правити за взірець для інших груп. І ще одна мета такого вивчення приватних шкіл буде в тому, щоб визначити, як вивчати англійську мову, як другу, в тих районах, де живуть масово іміґрантські сім'ї.

5.: Недавня поправка до Шкільного закону, що дозволяє навчання в різних мовах, буде введена в життя поступнево й обережно. Що здається зараз же можливим для більшости груп у різних районах, це не навчання в різних мовах, але навчання другої мови від першої до дванадцятої кляси, супроводжене наукою споріднених культурних предметів, як виборних отже історії, літератури, мистецтва і звичаїв, у мові окремих етно-культурних груп. Наприклад, можна надіятися, що учні, які в першій клясі вибрали німецьку мову, будуть вивчати предмети культури теж у німецькій мові. Водночас регулярні предмети шкільної програми будуть вивчатися в англійській мові. Користь з цього підходу така, що в більшості випадків діти зможуть ходити до своїх сусідніх шкіл, в яких лінґвістичні розмежування будуть зменшені до мінімум! Так концепція „єдности у відмінності" найде свій конкретний вислів, не віддаючи в жертву ні тої, ні тої. Проте в деяких місцевостях можна буде зрештою мати спеціяльні лінґвістичні шкільні кімнати або й навіть школи. Албертці повинні їх підтримувати, моючи на увазі користі, вгорі обговорені.

6.: Канада є не тільки багатокультурною країною, але й двомовною, в якій французькою мовою розмовляє 28 відсотків канадського населення. Коли правдою є, що тільки 3.2 відсотків албертського населення розмовляє французькою мовою, правдою є теж, що знання французької та інших мов, крім англійської, є справжнім набутком. Проте мій уряд силою не буде накидати населенню Алберти ніякої мови. Наші мешканці мають право залишитися одномовними, якщо вони цього бажають, і багато, без сумніву, такими залишаться. А для деяких навіть тримовність буде можлива. Наприклад, англійсько-німецькі чи англійсько-японські двомовники, які в своїй карієрі найдуть потрібним вивчити і французьку мову, повинні мати можливість її вивчити. В свою чергу англійсько-французькі двомовники, які згодом забажають вивчити німецьку чи японську мови для подорожі чи для вивчення мови й літератури своїх предків, теж повинні мати можливість її вивчити. Раз хтось вивчить другу мову, вивчення ще одної є порівнюючи не таке важке.

(Продовження й закінчення в черговому числі).

ГОЛОС МАЄ МЕЙОР ЕДМОНТОНУ

Едмонтонські будови, Японія та „Стемпід"

Виглядає, що Едмонтон та приналежна до нього околиця, т.зв. метрополітальний або великий Едмонтон буде мати рекордовий рік, якщо йдеться про будову будинків.

Досі опубліковано цифри про кількість будинків за першу половину цього року і я є мило вражений великим розмахом, з яким до Едмонтону повернулося добре господарське положення, після дуже слабого господарського року 1970

В цілому за перших шість місяців 1971 р. видано на будову будинків 88,979,155 дол., в порівнанні до 54,829,111 дол., що їх видано в слабому господарському році 1970 та до 67,679,619 дол. у 1969 р. який, як ви пам'ятаєте, був рекордовим роком, якщо йдеться про будови.

У всіх родах будинків позначився великий зріст але найбільше замітний він в житловому будівництві. В нас тепер дещо за мале житлових будинків і постійний зріст житлового будівництва буде тягнутися досить довго, щоб заспокоїти вимоги багатьох едмонтонців й то двояких тих, що хочуть мати власні доми й тих, що хочуть мати нагоду винаймати добрі мешкання.

Щоб яскравіше представити стан будівництва, я найрадше скажу, що житлове будівництво в цьому році є двічі таке велике, як було в цьому часі минулого року. Цей стан є тимбільше підбадьорюючий, якщо зважити, що наше місто відчуло надзвичайно дітккливо млявість загального канадського господарського положення в минулому році.

* * *

Як я вже при справі розбудови, то я хочу згадати, що я недавно слухав промови японського представника, який з'ясовував комерційні можливости для канадської торгівлі в його країні. Він сказав, що Японія перейшла на політику ліберальної торгівлі та інвестицій капіталу, як теж но систематичну обнижку митної тарифи. Після другої світової війни, Японія вела протекційну політику в відношенні до власної промисловости, зі зрозумілих причин, бо вона мусіла відбудовувати знищену війною національну господарку. Одначе тепер ті справи змінилися. Японія є одною з найбільш потужних промислових націй світу. Вона старається тепер зайняти належне їй місце в спільноті народів, дозволяючи, щоб більше, як колись, чужих виробів могли змагатися про ціну на її домашньому ринку та дозволяючи чужинцям мати більше уділів у торговельних та промислових підприємствах у Японії.

Якщо йдетйся про останню справу, що є дуже цікавою справою для канадців, японський уряд поділив промисловість на дві кляси. В одній з них чужі підприємці можуть мати аж до 50% уділів у нових фірмах, в других чужинці можуть основувати вповні приналежні до них допоміжні фірми.

Уряд плянує ще дальші привілеї для чужинців. Тепер, це означає для канадців, а зокрема для албертців та едмонтонців нові економічні нагоди. Албертський уряр скористав з цього і до спілки з урядом Онтаріо, встановив торговельне представництво в Японії, щоб здобути японський ринок для промислових виробів Алберти.

Мені здається, що то є загально відомою справою, що Алберта встановила добрі торговельні зв'язки з Японією, які полягають головно в експорті сировини й тут я маю на думці передусім вугілля. Але у висліді поширення японських удогіднень для торгівлі та інвестицій капіталу, ми можемо тепер продавати до Японії багато більше товарів, вироблених тут й можемо поширити значно нашу торговельну діяльність у Японії. А це може вийти на користь всім, що мають з тим діла, так албертцям, як і японцям.

* * *

Я хотів би закінчити мою сьогоднішню статтю ще іншою милою заввагою. Едмонтонці вийшли переможцями на „стемпіді" в Калгарі. „Фловт" едмонтонських міських ґереджів здобув перше місце в комерційній цекції стемпідської паради. Він зображував ріст Едмонтону від форту до великого міста-метрополії. Мої найщиріші ґратуляції хлопцям із ґереджів.

Мушу ще додати що едмонтонець Том Дорчестер зайняв дуже добре місце в перегонах возів — „чокваґен". Я його також вітаю з успіхом.

Ivor Dent

Айвор Дент, мейор

—o—

* **В минулому році** через торонтське летовище перейшло 6 мільйонів подорожніх, що приїздили, або від'їздили з летовища. Через летовище в Монреалі — лише 4½ мільйона.

* **15 польських туристів**, що були в Югославії, пробували втікати до Австрії. Югословська поліція зловила їх і відіслала до Польщі. Цього року з Югославії втекли до Італії 63 польські громадяни, що були там на вакаціях.

* **У ЗДА** видано в 1970 р. 67.2 мільярди долярів на лікування американців, або на одну особу 324.00 дол. річно.

* **В Італії** є понад 6,000 сирітських домів та інших установ, які дбають про дітей, що або не мають батьків, або батьки їх покинули. В тих домах є 200,000 дітей.

* **У ЗДА** зросли у великій мірі грабункові напади на банки. В 1960 р. було 488 грабункових нападів, а в 1970 2,331.

СМАЧНІ УКРАЇНСЬКІ СТРАВИ

в час едмонтонської виставки

«КЛОНДАЙК ДЕЙС»

дістанете в кіоску відділу ЛУКЖ Пресв. Євхаристії з північного Едмонтону.

Кіоск приміщений там, де минулого року.

Едмонтон, Алберта: 50-річчя подружжя п-ва Ілечко

В суботу, 29 травня п-во Стефан і Анна Ілечко відзначували врочисто 50-річчя свого подружжого життя. Гарне несподіване прийняття з тої нагоди влаштували їм їхні діти та внуки.

Того дня вечером в церкві Успення Пресв. Богородиці їхній парох о. Б. Снігурович і парох церкви св. Володимира о. Р. Ганкевич відслужили Молебень й уділили їм ювілейного благословення. Приявними на богослуженні були їхні дружби: Михайло і Олена Мазуркевич, їхні близькі сусіди, всі діти внуки та приятелі, що прибули, щоб звеличати їхнє торжество.

Ювілейне прийняття відбулося в бенкетовій залі готелю Ню-Вест, де ювілятів прийняли музикою та оплесками. Господарем бенкету був голова церковного комітету церкви Успення Пресв. Богородиці п. Ст. Остапович.

За головним столом засіли ювіляти, діти, найближча родина та деякі приятелі. Після молитви, що її проказав о. Б. Снігурович, всі засіли до вечері. Як закінчено вечеру, дружба п. Мазуркевич склав побажання ювілятам та розказав коротко життєпис ювілятів з часів їхнього побуту в Україні. О. Б. Снігурович вітав ювілятів від себе та парафії й переказав історію життя ювілятів у Канаді.

З черги о. Снігурович відчитав благословення від Святішого Отця з Риму, від Преосв. Владики Кир Ніла, від синкела Едмонтонської епархії о. митрата В. Лаби, від о. протопресв. І. Черкавського і о. Р. Стародуба, яким ювіляти помагали в праці для церкви. Після того п. Остапович прочитав привітальні телеграми від прем'єра Канади П. Трюда, від ґубернатора Алберти Грент МекЮвена, від прем'єра Алберти Г. Строма, від провінційного посла з округи

Стефан і Анна Ілечко

Верміліон А. Купера та від мейора Едмонтону А. Дента.

Відтак ювілятам вручено дарунки, за які вони щиро всім дякували, як теж за влаштування їм гарного й щирого прийняття.

Ювілят Стефан Ілечко народився в 1897 р. в селі Добротвір, пов. Камінка Струмилова, Західна Україна. Тут провів він свої молоді роки й тут жив при родичах до 1915 р., коли його покликано до австрійської армії. Після військового вишколу, його вислано на італійський фронт, де він перебував у боях аж до 1918 р. На фронті він був поранений. Після повороту до рідного села, йому не довелось довго відпочивати, бо вже в тиждень, після повороту домів, покликано його до Української армії, тимбільше, що він був австрійським підстаршиною. Перебувши кількатижневий військовий вишкіл, він опинився знову в фронтовій лінії, в боях під Львовом.

В 1919 р. в часі відступу Української армії за Збруч його знову поранено й він опинився в шпиталі. Після вилікування він повернувся до дому й жив при батьках до 1921 р. В тому році він познайомився з Анною Тинетюк з села Тишиця, пов. Сокаль, й 29 травня того року він з нею одружився. Жив він з дружиною при своїх стареньких батьках, допомагаючи їм вести господарство. Одначе відносини в Галичині були нелегкі й він вирішив виїхати до Канади шукати кращої долі. Він залишив дружину з двоїма дітьми в дома, а сам виїхав 1926 р. до Канади. Тут знайшов він працю на залізниці в компанії Сі-Ен-Ар й, заробивши дещо грошей, спроваджує в 1927 р. дружину з дітьми до Канади.

Він осів у містечку Верміліон, де й мав працю в компанії Сі-Ен-Ар. Тут вони діждалися ще двоїх діточок. Усіх дітей ювіляти виховали гарно й прикладно. Всі вони покінчили школу в Верміліон, відтак знайшли собі працю, подружилися й пішли з дому, а ювіляти залишилися самі в своїй хаті. В 1962 р. ювіляра звільнено з праці, бо він закінчив 65 років життя.

Ювіляти жили до 1967 р. в Верміліон, а того року перейшли жити на постійне до Едмонтону, щоб бути ближче дітей та мати, на випадок потреби, добру лікарську опіку, бо дружина ювілята часто хворіє. В Едмонтоні живуть два сини ювілятів: Стах та Василь, а дочка Константина, замужна за Іваном Шендаруком живе в Шервуд Парк біля Едмонтону. Син Михайло живе в Кренбрук, Бр. К. Ювіляти діждалися 12 внуків та трьох правнуків.

Стефан та його дружина дбали не лиш про щоденний хліб та виховання своїх дітей. Як добрі й щирі християне-католики вони журилися теж своєю церквою. Коли в Верміліон, де вони поселилися, не було української церкви, Стефан та його дружина почали робити старання, щоб оснувати парафію. За якийсь час до них прилучилося більше українців з Верміліон та околиці й засновано церковну громаду. Але не було де служити Служб Божих.

Тоді Стефан знайшов якусь залю, в якій зразу служили богослужби. Священики, що приїздили на відправи, перебували в Стефановій хаті, бо священичої резиденції не було. Згодом почало приходити на відправи щораз то більше людей й церковна громада поволі зростала. Трапилася нагода купити церкву від латинників й громада купила. А Стефан, враз з іншими добрими людьми, збирали гроші на сплату довгу на церкву.

Стефан давав й на церкву й часто на інші потреби, бо в церковній касі часто не було грошей. Він та його дружина дбали про лад та порядок в церкві та коло церкви аж до їх виїзду до Едмонтону. Увесь час Стефан був теж церковним касиром та услугував священикам при Службі Божій.

Після приїзду до Едмонтону він зразу став членом церкви Успення Пресв. Богородиці, а його дружина членкинею відділу ЛУКЖ при тій церкві. Як колись у Верміліон, так і тепер тут в Едмонтоні обоє ювіляти щиро працюють при церкві та парафії та стараються допомогти, чим можуть.

Ювіляти складають щиру подяку Всеч. о. Б. Снігуровичеві та Всеч. о. Р. Ганкевичеві за відслуження Молебення та уділення благословення, дітям та внукам за приготування ювілейного прийняття, а всім гостям за вшанування їхнього ювілею своєю приявністю.

З нагоди ювілею вони склали 100.00 дол. на свою парафіяльну церкву, а 20.00 дол. на „Українські Вісті". За жертву щиро дякуємо, а п-ву Ілечкам бажаємо ще багато милих літ прожити й дальше ревно працювати для нашого народу та нашої Церкви.

Ст. Майкел, Алберта: похорон бл. п. Івана Андрухова

В середу, 12 травня, упокоївся в Бозі бл. п. Іван Андрухів в 67 році життя. Покійний від довшого часу нездужав і вкінці опинився в шпиталі в Лемонті, щоб піддатися операції, якою лікар не зміг вже врятувати йому життя. В тяжких терпіннях з підданням себе волі Божій закінчив він своє життя. Покійний був примірним парафіянином і совісно сповняв свої християнські обовязки. Часто приступав до св. Тайн, з яких черпав силу у своїх недомаганнях. Був при тому спокійної вдачі і втішався загальною пошаною.

Прийшов він на світ на Ст. Майкел, тамже оженився з Емілією Панько і вів скромну господарку так довго, як довго служили сили. Відтак з дружиною купили собі в Лемонті хату й перейшли там жити. Одначе не довго натішився новим місцем, бо смерть покликала на другий світ.

Дружина Емілія лишилася мов сирота, бо вони були бездітні.

Похорони почалися парастасом 14 травня у залі на Ст. Майкел, що його відправив в заступстві о. пароха о. Р. Ганкевич, як також слідуючого дня у церкві св. Николая Службу Божу і дальші похоронні відправи. В часі Служби Божої о. Ганкевич згадав пройдений шлях покійного, попращав його з дружиною, старенькою мамою, родиною та парафіянами, як також передав співчуття від хворого о. пароха.

Тіло покійного спочило на місцевому цвинтарі біля церкви.

На похоронах було багато людей. У часі похоронної відправи співав дириґент Йосиф Велещук, якому помагали сусідні дяки. Після похорону відбувся обід в залі в Ст. Майкел. В часі обіду о. Ганкевич від імені родини подякував всім за молитви, жертви на Служби Божі, поміч в похороні і закликав до збірки на прес-фонд „УВ", яка принесла 31.80 дол.

Покійного кромі дружини супроваджала у смутку старенька мама Анна, брат Леон і три сестри Катерина Пахолок, Текля Андрухів, та дальша родина.

Спи спокійно вічним сном дорогий мужу, сину, брате, вуйку і друже. Будемо пам'ятати тебе у своїх молитвах.

За жертву щиро дякуємо, а покійному Іванові вічна пам'ять.

Айтуна, Саск.:

ПОХОРОН БЛ. П. АННИ ІВАНОЧКО

У вівторок, 6 квітня, упокоїлася в Бозі бл. п. Анна Іваночко, проживши 78 літ.

Покійна прийшла на світ в грудні 1892 р. в селі Ямниця, пов. Станиславів, Західна Україна. До Канади прибула 1910 р. і осіла на фармі кілька миль на північ від Айтуни. В слідуючому 1911 р. покійна Анна одружилася зі Стефаном Іваночком. Жила з чоловіком на фармі в Станиславцях коло Айтуни до 1937 р., коли поважно занедужала і від того часу стало перебувала в шпиталі аж до своєї смерти.

Покійна полишила свого чоловіка Стефана, який від кількох літ нездужає і перебуває в Айтуні в готелі а 12 дітей: 10 синів і 2 дочки, 26 внуків, 1 правнука, 2 братів та 2 сестри. Заупокійну св. Літургію й похорон відслужили: син покійної Анни о. Симеон ЧНІ, який перебуває в Нюйорку, ЗДА, і о. Р. Музичка в церкві Найсв. Серця Христового в Айтуні в суботу, 10 квітня.

Після похорону відбувся в парафіяльній залі поминальний обід. З нагоди похорону діти покійної передали 12.00 (дванадцять) долярів на „Українські Вісті". За жертву щиро дякуємо, а покійній Анні вічна пам'ять.

Учасник

МОЇ КАНАДСЬКІ ШЛЯХИ

ВОЄННІ РОКИ

В. ГАВРИШ

Я вже згадував передтим, що як вибухла світова війна, то відразу закінчилася господарська криза-депресія. Уряд негайно припинив усякі допомоги для безробітних, всі допомогові бюра („реліф офісес") позамикано й усіх почали гнати до праці. За працю платили навіть досить добре й ніхто вже не хотів сидіти на публічній допомозі („реліфі"), всі почали рватися до праці, бо з заробітку вже не лиш можна була краще жити, але ще можна було поставити й якогось доляра до банку. Між всіми канадцями, а зокрема між нашими українськими поселенцями почалося нове життя. Багато молодих зголошувалося до війська, а всі інші пішли до праці. Аж дивно було, що треба було війни, щоб поправити господарське положення й дати людям спроможність добре заробити й жити по людськи за свої, зароблені, а не за ласкаві гроші з „реліфу".

Очевидно, що ніхто не думав, що війна буде тривати аж так довго, як вона тривала. Усі думали, що Німеччина, яка має велику воєнну техніку й добрих вояків, зможе скоро закінчити війну. Зрештою Гітлер протягом короткого часу побив Польщу дотла й заповів, що він веде дуже скору війну („бліцкріґ"), отже всі сподівалися, що Гітлерові не треба буде більше, як року, щоб зайняти всю Европу. Але тут сповнилася наша давна приповідка, що „німець мудрий лиш дополудня, а пополудні вже дурний". Гітлер пустився пливати по глибокій війні, затягнув у війну ще й італійського диктатора Муссоліні, який не хотів лишитися позаду, бо надіявся теж щось обірвати із війни, а, замість того, його повісили партизане, а Гітлер скінчив себе сам. Оба залишили по собі сумну славу, бо війна лишила по собі руїни й мільйони людських жертв, а багатьом країнам принесла ще в додатку й неволю...

В 1942 р. ЗДА включилися в війну проти Німеччини. До Едмонтону, зараз після того наїхало тисячі цивільних та військових американців. Едмонтон став під час війни головним осередком, звідки ЗДА слали військові припаси та воєнні матеріяли на північ до Аляски. Туди йшли сотні літаків, вантажних автомобілів, великих машин до будови доріг і тд. Кожний, що мав якогось старого вантажного автомобіля, голосився до американців, діставав до перевозу товар і віз його до Вайтгорс. За те дістав два тисячі долярів, тобто більше, як його автомобіль був варт. Скрізь було багато робіт, а робітників не ставало. Але згодом стало в нас не доставати й різних речей: автомобілів, одягів, чобіт та харчових товарів. Вправджено приділ товарів (славний рашенінґ) й то майже на все. Хочете купити колесо до автомобіля, треба йти до приділового уряду („рашенінґ департмент") за карткою. На пальне (ґез) давали картки на місяць. Як ви зужили їх скорше, не можете їхати автомобілем, бо вам ніхто своєї картки не дасть, а приділове бюро теж вам більше не дасть.

Таксамо було з біллям, одягом, м'ясом, навіть з горілкою. Зразу давали по пляшці (26 унцій) на місяць на особу, яка скінчила 21 рік життя. Але для декого то було замало. Найвище на годину. Тоді кинулися до жінок й старих людей, які загалом не пили горілки, щоб вони брали картки на горілку й продавали їм. Уряд побачив, що число відборців горілки зросло й зменшив приділ на половину до 13 унцій на місяць, але по якомусь часі знову підвищив на 26 унцій.

Найкращими відборцями на горілку були таки американці, що платили нераз до 20.00 дол. за пляшку. Ті, що не пили самі, радо їм продавали, бо добре на тому заробляли. Але дехто хотів заробити більше й тому брався на штуки. Зокрема займалися тим деякі жінки. Декотрі з них йшли й купували пляшку червоного оцту, ставили його у свою торбу й ішли з тим до крамниці з горілкою. За хвилину виходили звідти і ніби йшли домів. Американець, який ждав коло крамниці, біжить за жінкою й питається, чи не має горілки. Вона махає головою, що так. Американець пхає жінці в руку 20-доляровий банк-

(закінчення на 8 стор.)

ВЕЛИКА УКРАЇНСЬКА АПТЕКА

MARKET DRUGS LTD.

через дорогу від міського ринку (маркету)

10203 - 97 вул., Едмонтон, Алберта

Борис А. Фербей і п-і Леся Івасюк

Найбільший склад дріжджів та всіх додатків до виробу домашнього вина.

АСЕКУРУЄМО

Авта, будинки, хатні речі бизнеся, від вогню, грабежі, особисту відповідальність (liabilities), морґеджові довги, рівнож асекурації: життева хворобова, від випадку та шпитальна.

10% знижки на будинки, хатні речі й особисту відповідальність (liabilities)

Cwikilewycz Insurance Agency

10960 - 75 Ave. Edmonton, Alberta

Tel.: 433-7629 — 424-0915

ВАЖЛИВЕ ДЛЯ ВЛАСНИКІВ ДОМІВ

З ФАБРИКИ ДО ВАС

ВЕЛИКІ ЗАОЩАДЖЕННЯ НА НОВИХ ВІКНАХ

СТАРЕ

НОВЕ

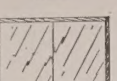

Алюмінові частини до розсування на боки зі сіткою та забезпечення перед бурею.

СТАРЕ

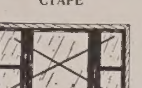

НОВЕ

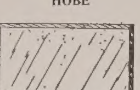

ЗАОЩАДЖУЄТЕ? ДИВІТЬСЯ!

- Ми не пошкоджуємо дерева кругом вікна ні зовні, ні всередині.
- Виймаємо старе і вкладаємо нове вікно у ваші теперішні рямки.

SUPREME WINDOWS LTD.

429-0833 9654 - 106A Ave.

Evening: 476-4594, 482-2511

УВАГА!

Групова Проща до Святої Землі

ВІД 14 ЖОВТНЯ до 4 ЛИСТОПАДА 1971 року

ВІДВІДАЙТЕ: Єрусалим та інші святі місця в святій землі

А ОКРІМ ТОГО: РИМ — ЛЮРД — ФАТІМУ — МАДРИТ та ЛІСБОН

21 ДНІВ: — $1,050.00

В ціні включені: переліт, переїзди з летовища та на оглядини святих місць, готелі (повне прохарчування в Єрусалимі, Римі та Люрді).

ПОДОРОЖ БУДЕ ВІДБУВАТИСЯ ЛІТАКОМ КАНАДСЬКОЇ лінії СіПіЕр

ЗГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄМО ЛИШ ДО 4 ВЕРЕСНЯ

Пишіть до нас за окремою БРОШУРОЮ про подорож, в якій подані всі докладні інформації.

Туру вестиме – о. митрат М. Сопуляк

Чартеровий літак до Арґентини

НА ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

що відбудеться 5 грудня 1971 р. в Буенос Айрес

Літак відлітає з Торонта 27 листопада, а вертається 17 грудня

ПОБУТ В АРҐЕНТИНІ: 19 ДНІВ

Ціна за переліт до Буенос Айрес і назад 350.00 долярів
З Едмонтону до Торонта і назад $146.00 долярів
РАЗОМ з Едмонтону до Буенос Айрос: 496.00 долярів

ВИКЛЮЧНІ ОСІННІ ГРУПОВІ ПОЛЬОТИ В УКРАЇНУ

1.: ВИЛІТ: 30 ВЕРЕСНЯ — ПОВОРОТ: 22 ЖОВТНЯ

МОСКВА — УКРАЇНА через Копенгаґен — лінія САС

Увесь кошт — $997.00 за особу

Москва 1 день — Київ 2 дні — Тернопіль 5 днів — Львів 5 днів — Чернівці 5 днів — Москва 1 день.

2.: ВИЛІТ: 6 ЖОВТНЯ — ПОВОРОТ: 5 ЛИСТОПАДА

МОСКВА — ЛЕНІНҐРАД — УКРАЇНА через Амстердам - лінія СіПіЕр

Увесь кошт — $1,099.00 за особу

Москва 1 день — Ленінґрад 5 днів — Київ 2 дні — Тернопіль 5 днів — Львів 5 днів — Чернівці 5 днів — Москва 5 днів

ДО ВИБОРУ: Ровно $35.00 ДОДАТКОВО.

Наше бюро полагоджує справи всяких подорожей.

За ближчими інформаціями звертайтеся до:

Іван ДОРОСЕВИЧ — Байрон МЕТЕСОН

Astro Travel Service

10019 - 103 Ave. Centennial Bldg. Tel.: 423-2351

Edmonton, Alberta